

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 22

Penktadienis, Gegužės (May) 27, 1960, Toronto, Ontario

M E T A I XXIX

Pilnu pajėgumu palei Lietuvos Komunistų partijos vadovai su Kauno HES stadiant Kauno hidroelektrinę ir respublikos vyriausybės tytojais plaukia Kauno jūra.

Japonija Gali Atšaukti Eisenhowero Atsilankymą į Japoniją Birželio 19

TOKIJO. — Galimas daktas, kad bus atšauktas kitas prezidento Eisenhowero atsilankymas. Šiuo tarpu apie tai yra kalbama Japonijoje, kur prezidentas Eisenhoweras turėjo pribūti vizitui birželio 19 dieną.

Visoj Japonijoje kyla didžiausia protesto audra prieš Japonijos ir Jungtinių Valstijų sutartį dėl apsigynimo, pagal kurią suteikiama amerikiečiams teisė tu-

Svarsto Skundą Prieš Ameriką

NEW YORK. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba svarsto Tarybų Sąjungos skundą prieš Jungtines Valstijas už siuntinėjimą žvalgybinių orlaivių į Tarybų Sąjungos teritoriją.

Tuo tarpu Washingtone kyla reikalavimai, kad vyriausybė duotų tinkamą paaiškinimą. Net republikonai nepatenkinti visa eile įvykių, kurie blogai atsiliepią į Amerikos prestižą.

Senatorius Jacob L. Javits reikalauja, kad būtų užvestas tyrinėjimas,

rėti militarines bazes Japonijos teritorijose dar bent 10 metų. Tūkstantai japonų demonstravo prieš JAV ambasados šaukdami: Yankee, go home! (Janki, važiuok namo.)

150 socialistų parlamento atstovų busais važiuo pas premjerą Kishi pamatyti jį namie, kad įteikis jam reikalavimą rezignuoti. Visi socialistų atstovai seime ir senate vienbalsiai pasisakė už tai, kad Kishi rezignuotų.

Esant tokiai didelei opozicijai tai sutarčiai su Amerika, laikraščiai mano, kad prezidento Eisenhowero vizitas tikrai pablogintų padėtį. Vienas laikraštis pasakė stačiai, kad jo vizitas sukeltų dar didesnį nusistatymą prieš Jungtines Valstijas.

Kitas laikraštis teigia, kad pati vyriausybė galvojanti apie atšaukimą Eisenhowero vizito.

Aną dieną 1,000 Tokijo policijos negalėjo nieka padaryti demonstrantams, kurie susispietė prie JAV ambasados. Delegacija norėjo pamatyti ambasadorių ir įteikti reikalavimą: "Yankee, go home!" Demonstrantai tik tada išsiskirstė, kada bu-

vo pranešta, kad ambasada šeštadienį būna uždaryta.

Parlamentas padidino opoziciją šiai sutarčiai dar ir tuo, kad jis pravedė tarimą labai skubotai, sutrukdydamas diskusijas. Tas opozicija dar labiau suerzino.

Darbininkai Perėmė Laikraštį Kuboje

HAVANA. — Laikraščio "Presna Libre" darbininkai atsiskakė leisti redakcijai įdėti aršiai antitarybinį vedamąjį, kuriame Kubos valdžia perstatoma tarnaujančia Tarybų Sąjungai, redaktorius ir leidėjo pavaduotojas pabėgo į Panamos ambasada, o darbininkų komitetas perėmė laikraščio vedimą į savo rankas.

Tai jau paskutinis Havanos laikraštis, Castro valdžiai priešingas, paimtas iš darbininkų rankas.

WASHINGTON. — Taip vadinamos pramerės rodo, kad demokratas senatorius Kennedy randa nemažai pritarimo žmonėse.

Nori Nubausti Eatoną Sugyvenimo Šalininką

MONTMAGNY, Que. — Jean Lesage, Kvebeko provincijos liberalų lyderis, reikalauja, kad Kanadoj gimęs didysis Jungtinių Valstijų industrialistas Cyrus Eaton būtų nubaustas, atimant iš jo koncesijos Ungawoje, kas liečia geležies rūdą.

C. Eaton užsitraukė šio liberalo nemalonę už tai, kad jis buvo nuvykęs į Paryžių pasimatyti su N. Chruščiovu, kada jis tenai lankėsi viršūnių susitikimo reikalu.

Girdi, kvebekiečiai nenori, kad C. Eatonas eksportuotų geležį į Rytų Vokietiją.

"Aš kreipiuos į premjero Barretto vyriausybę", sakė

Lesage, "kad ji atimtų koncesijas, suteiktas Eatonui Ungawoje".

Jis, Lesage, pasekė nekuriuos Jungtinių Valstijų politikierius, kurie taipgi reikalauja, kad Eatonas būtų patrauktas teisman. Jo ir jo žmonos atsilankymas Paryžiuje ir pasimatymas su N. Chruščiovu pažeidęs JAV įstatymą, kurs draudžias pavieniams asmenims vesti bent kokias derybas su kitomis šalimis. Pagal tą įstatymą esą galima įkalinti žmogų ligi 3 metų.

Cyrus Eaton, kaip žinia, buvo sušaukęs eilę tarptautinių mokslininkų konferencijų savo gyvenvietėj Nova Scotijoje. Jis yra didelis Rytų ir Vakarų sugyvenimo šalininkas. Už tai karo kurstytojų tarpe jis darosi labai nepopuliarus žmogus.

Premjeras Nehru Reiškia Optimizmą

CAIRO, Egiptas. — Indijos premjeras čia laikraštinių konferencijoje išreiškė mintį, jog dėl keturių didžiųjų nesutarimo dar viskas neprakišta. Jo nuomone, anksčiau ar vėliau keturi didieji vėl turės konferenciją ir tarptautiniai reikalai bus rišami derybų keliu.

Nehru už viršūnių konferencijos nepasisekimą nekaltina nei TSRS, nei Amerikos, nei Britanijos, nei Prancūzijos. Jis mano, jog per daug buvo pasikarčiuota ir konferencija išpro. Bet kaip greitai dalykai atvės, taip greitai vėl bus einama prie susaukimo kitos viršūnių konferencijos.

TURKIJOS VALDŽIA TVIRTINA CENZŪRĄ

ANKARA. — Turkijos vyriausybė tvirtina cenzūrą. Ankaros karo stovio komandierius įvedė cenzūrą ne tik spaudai, bet ir radio, telegrafo ir laškų su užsieniu.

Taipgi vėl prailgintas naktinio išėjimo uždraudimas nuo 8 valandos vakaro iki 5 valandos ryto.

Įvesta eilė kitų patvarkymų, kurių tarpe teisė policijai krėsti namus bile laiku.

KARACHI. — Pakistanas įteikė JAV protestą dėl naujojo bazės šnipinėjimui.

Dabar, kada Chruščiovas atsiskakė tartis su Eisenhoweru, kadangi pastarasis nenori atsiprašyti Tarybų Sąjungos už pažeidimą jos suveicenumo, siuntinėjant žvalgybinius orlaivius virš TSRS, karo kurstytojai griebsi keršijimo C. Eatonui.

Abejotina, tačiau, kad kas iš to išeitų. Agituodamas už taiką, C. Eaton niekam nenusikalsta, išskyrus karo kurstytojus. Kita, jis nėra koks eilinis žmogus. Tai stambus ir galingas industrialistas.

Didelis Žemės Drebėjimas Čilėj

SANTIAGO. — Žemės drebėjimas ir didelės bangos pražudė virš 500 čilės gyventojų. Pirma buvo žemės drebėjimas, kurs pražudė 400 asmenis. Paskui drebėjimo sukeltos bangos užliejo pakraštį ir prigirdė 130 asmenų.

Daugiausia nukentėjo Ancud, 4.100 gyventojų miestelis apie 600 mylių nuo Santiago.

Žemės drebėjimas buvo jaučiamas labai plačiai, Bostone, San Franciske, Washingtone, Aliaskoj, Japonijoje.

Iš Kanados Gyvenimo

Atstovų rūmai vienbalsiai priėmė įstatymą, pagal kurį Kanadoj išgyvenę 25 metus galės gauti senatvės pensiją ir apleidę Kanadą. Visos partijos rėmė pasiūlymą rezoliucijos formoj.

Kritika vyriausybei buvo tik už tai, kad ji atsidėjo įvedimą senatvės pensijos programos su mokesčiais, panašiai, kaip Jungtinėse Valstijose. Dabartinė pensija taipgi yra apmokama, atskaitant iš asmeninių pajamų 2 procentus.

Kadangi kiekvienas prisideda prie pensijos fondo savo taksais, vyriausybė mano, kad tokiu būdu užsitarnauja teisę gauti pensiją ir tokiame atsitikime, jeigu apleidžia Kanadą.

Kurie nebus išgyvenę Kanadoj 25 metų, tiems pensija ir toliau bus mokama tik 6 mėnesius išvykus iš Kanados.

Bet apie pakėlimą pensijos (dabar moka \$55.00) mėnesį sulaukus 70 metų) arba sumažinimą metų vyriausybė nieko nesakė. Visuomenėje reikalavimas auga, kad pensija būtų pradėta mokėti sulaukus 65 metų amžiaus ir daug daugiau, nes iš dabartinės pensijos sunku pragyventi.

Senatas atmetė atstovų rūmų pakeltą sumanymą, kad perskyros būtų duodamos vienai kuriai pusei apleidus kitą, pabėgus.

Reiškia, ir toliau perskyros bus duodamos tik svetimoterystės atsitikime.

Yra nurodoma, kad toks įstatymas versta verčia žmones prieš svetimoterystės, nes kitaip negali persiskirti. Be to, būna visokių dirbtinų, suokalbinių būdų, kuomet kitaip negalima persiskirti. Įstatymai stumia žmones prie nemoralumo, apgaudinėjimo.

Toronte jau trečia savaitė streikuoja 1,500 dažytojų (painters) ir dekoratorių, reikalaudami pakelti algas.

Unija reikalauja nuo 25 iki 45 centų į valandą, o samdytojai duoda tik 10 centų į valandą.

Dabar dažytojai ir dekoratoriai gauna \$2.41 į valandą.

Sudburyje susireikavo 2,000 nikelio kasėjų protestuodami prieš atleidimą iš darbo 17 darbininkų.

Kompanija atleidusi juos už tai, kad jie ir apie 100 kitų buvę išję iš darbo protestuodami prieš reikalavimą dėvėti tam tikrus akinius, kurie esą labai nepatogūs.

Teisėjas išdavė draudimą pikietuoti kasyklą.

1,200 De Havilland Aircraft of Canada darbininkų (Toronte) sutartis išsibaigė gruodžio mėnesį, bet naujos dar nesudaryta. Kompanija visokiais būdais išsisukinėja.

Darbininkai kalba apie balsavimą, eiti į streiką ar ne.

Kanadietis

HAVANA. — Kubos katalikų bažnyčios dvasiškija stoji atviro kovon prieš Kastro vyriausybę.

Savo laiške, kuris išsiuntinėtoms visoms bažnyčioms, Santiago arkivyskupas sako, kad Kuboje auga "komunistinis pavojus", kad Kastro išdavė revoliuciją ir kad katalikų pareiga priešintis.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0631

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapias, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

J. JANONIO RASTAI. Pirmas tomas. Knyga 436 puslapių. Knygyne Nr. 174.

J. JANONIO RASTAI. Antras tomas. Knyga 552 puslapių. Knygyne Nr. 175.

KAIP GRŪDINGSI PLIENAS. N. Ostrovskis. Apysaka. Knyga 468 puslapių. Knygyne Nr. 176.

RINKTINĖ. Stasys Kapnys. Joje telpa apsakymai, pjesės ir eilėraščiai. Knyga 394 puslapių. Knygyne Nr. 177.

AUKSTŲJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS. I. Simonaitytė. Apysaka. Knyga 406 puslapių. Knygyne Nr. 178.

PAVOJINGI KELIAI. J. Dovydaitis. Apakymai ir "Tilto" literatūrinis scenarijus. Knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 179.

ATGAJĖLĖ. L. Didžiulienė-Žmona. Apakymai-pjesės. Knyga 360 puslapių. Knygyne Nr. 180.

APSAKYMAI. J. Simkus. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 181.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAVIMAI. Vincas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 182.

VELIAVOS. Įvairių autorių. Apakymai-apysakos-poezija. Knyga 568 puslapių. Knygyne Nr. 183 ir 184.

DITĖ - ŽMOGAUS KŪDIKIS. Martynas Anderseną Neksė. Apysaka. Knyga 784 puslapių. Knygyne Nr. 185.

SUKILĖLIAI V. Mykolaitis - Putinas. Kovų dėl žemės ir laisvės vaizdai. Knyga 592 puslap. Knygyne Nr. 186.

GULVERIO KELIONĖ. Jonathan Swift. Aprašymai-satyras. Knyga 436 puslapių. Knygyne Nr. 188.

VAIZGANTO RINKTINIAI RASTAI. Pirmas tomas. Knyga 504 puslapių. Knygyne Nr. 189.

VAIZGANTO RINKTINIAI RASTAI. Antras tomas. Knyga 488 puslapių. Knygyne Nr. 190.

UZ ISPANIJOS LAISVĖ — ATSIMINIMAI. Parašė Ispanijos Demokratiniai. Kovotojai. Knyga 512 puslapių. Knygyne Nr. 191.

ŠIAURĖS KELIONĖS. Kazys Boruta. Kelionės aprašymai. Knyga 504 puslapių. Knygyne Nr. 192 ir 193.

UGNIS. Anri Barbiusas. Apysaka. Knyga 420 puslapių. Knygyne Nr. 194.

DARBO GATVĖ. Alf. Bieliauskas. Apysaka. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 195.

DIDŽIŲJŲ TYRULIŲ PASLAPTIS. P. Tarasenska. Istoriniai apakymai. Knyga 288 puslap. Knygyne Nr. 196.

PO RAUDONA VĖLIAVA. Įvairių Autorių. Apakymai-poezija. Knyga 408 pusl. Knygyne Nr. 197 ir 221.

IŠ MANO ATSIMINIMŲ. A. Vienuolis. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 199.

SENIŪNAS. A. Bauža. Apakymai. Knyga 156 puslapių. Knygyne Nr. 199.

RYTMETIS UŽGIRIŲ KAIME. Alg. Pocius. Apakymai. Knyga 128 puslapių. Knygyne Nr. 200.

MEISTERIO SŪNUS. Petras Cvirka. Apysaka. Knyga 350 puslapių. Knygyne Nr. 201.

TAKAIS TAKELIAIS Į DIDĮ KELIĄ. Eug. Tautkaitė. Aprašymas apie Lietuvos liaudies kovas. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 202.

UZ LAUDIES LAISVĖ. J. Macijauskas. Aprašymas užfrontės partizanų kovų. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 203.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujosios Zelandijos Meno Paroda Vilniuje

VILNIUS. — Sostinėje atidaryta Naujosios Zelandijos dailininkų kūrinių paroda, kurioje eksponuojama apie 200 darbų. Jie supažindina su dabartinių dailininkų kūryba, o taip pat ir su praėjusio šimtmečio pabaigos bei šio šimtmečio pradžios meno atstovų kūryba.

Kūrinių tematika yra labai įvairi. Jie vaizduoja šalies tautų darbą, buitį ir dvasinį pasaulį, jos gamtą. Žiūrovai ilgai stovi prie Džono Klarko Hoito, Čarlzo Hifo, Čarlzo Bliumfildo gamtovaizdžių, gėrėdamiesi dailininkų meistriškumu.

Ypatingą pasisekimą turi Mervino Teiloro kūriniai. Jo grafikos darbams skirta didelė parodos dalis. Žavi jo strichų grakštumas, gyvas nacionalinės tautosakos perteikimo dinamiškumas. Dailininko spalvotųjų graviūrų tarpe vyrauja juodas bei raudonas tonai, kas jį įgaliina šykščiomis priemonėmis pasiekti didelio išraiškumo. Tartum gyvi žiūri iš graviūrų svajingoji Gina —

Visa Klasė -- į Kolūki

PAKRUOJIS. — Visi Linkuvos K. Požėlos vardo vidurinės mokyklos abiturientai komjaunuoliai. Baigę mokyklą, jie nutarė dirbti Lenino vardo kolūkyje. Kartu su abiturientais kolūkyje dirbs ir jų auklėtoja mokytoja Gaigalienė.

Rajono laikraštis išspausdino abiturientų kreipimąsi į rajono moksleivius, kuriame jaunieji patriotai ragina visus baigusius vidurinę mokyklą dirbti gamyboje. Linkuviečių pavyzdžiu į gimtuosius kolūkius einą dirbti dauguma Pašvintinio ir Lygumų vidurinių mokyklų abiturientų.

Kauno Dramos teatre jaunieji žiūrovai matė S. Maršako pasaką "Dvylika mėnesių". Šis pastatymas — trečiajame jauno režisieriaus, Maskvos teatinio meno in-

stutito auklėtinio A. Galinio darbas Kauno teatre.

Nuotraukoje matote sceną iš šio spektaklio antrojo veiksmo.

Nauji Magnetofonai

VILNIUS. — Taip pavadinimų magnetofonų kol kas dar nėra respublikos parduotuvėse, bet jų pirmuosius pavyzdžius jau pagamino Vilniaus "Elfos" elektrotechnikos gamykla. Magnetofoną "Gintaras" sukonstravo įmonės laboratorijos inžinierių grupė.

"Gintaro" aparatas garsams įrašyti yra žymiai tobulėnis už dabar gaminamus "Spalio" magnetofonus. Naujos juostos sukimo mechanizmo konstrukcijos dėka "Gintaro" magnetofonas veikia pastoviau. Naujoji stiprintuvo schema turi platesnę garsų įrašymo diapazoną ir užtikrina garso grynumą. Korpusas pasižymi geresne akustika.

Dabar įmonėje ruošiamasi masiškai naujų magnetofonų gamybai. Pirmąją jų partiją numatyta pagaminti iki Tarybų Lietuvos 20-ųjų metinių.

Atidaryti Ateistų Namai

KRETINGA. — Rajono centre pradėjo veikti ateistų namai. Juose yra mokslinės ir ateistinės literatūros, įrengti stendai "Didieji mokslininkai apie religiją", "Bažnyčia — reakcijos ramstis", "Mokslas apie visatą", "Medicina paneigia religiją" ir kiti.

Prie ateistinių namų įsteigta rajono lektorių-ateistų mokykla.

Neseniai Vilniuje pasibaigė tarptautinės fechtuotojų varžybos. Vidurio Lenkijos rinkinei, laimėjusiai prieš žalgiriečius (Vilnius), įteik-

tas "Tiesos" redakcijos prizas — marmuro taurė.

Nuotraukoje: Lenkijos sportininkės apžiūri laimėtąją taurę.

Statys Didžiuosius Šaldomuosius Tralerius

KLAIPĖDA. — Baltijos laivų statykla ruošiasi pradėti statyti didžiuosius šaldomuosius žvejybos tralerius. Paruoštas pirmojo tokio laivo teorinis brėžinys.

Didžiojo šaldomojo žvejybos tralerio ilgis sieks 85 metrus, plotis — 14 metrų. Jis turės 2,000 arklio jėgų galingumo variklį, 3,780 tonų vandens talpos traleris bus aprūpintas įrengimais, įgalinčiais tiesiog jūroje gauti žuvies filo, žuvies miltus bei konservus.

Pirmąjį tokį laivą numatyta nuleisti į vandenį 1961 metų pabaigoje.

Knygų Kongursas

VILNIUS. — Visasąjunginė Poligrafijos ir leidyklų mokslinė - techninė draugija kartu su Tarybų Sąjungos Kultūros ministerija kasmet rengia geriausių knygų konkursą. Atžymima 50 išleistų Tarybų Sąjungos geriausių leidinių.

Iš 1959 metų leidinių žiuri komisija geriausiais pripažino ir šešias Lietuvos TSR Valstybinės grožinės literatūros leidyklos knygas.

Aukšto įvertinimo susilaukė A. Makūnaitės iliustruoti leidiniai vaikams ir kiti.

Darbininko Bibliotekoje — 2,200 Tomų

JONISKIS. — Vietinio ūkio valdybos stalius Petras Kaukėnas — dažnas svečias knygynė. Jo asmeninėje bibliotekoje yra rusų klasikų Čechovo, Turgenevo, Gogolio, Puškino, Gorkio raštai, prancūzų, amerikiečių, vokiečių rašytojų kūrinių vertimai.

P. Kaukėnas prenumeruoja visus lietuvių rašytojų raštus. Jo asmeninėje bibliotekoje šiuo metu yra apie 2,200 tomų

Teatro Parama Saviveiklininkams

PANEVĖŽYS. — Dramos teatro aktoriai palaiko glaudžius ryšius su miesto ir apylinkinių rajonų dramos ratelių kolektyvais, liaudies kultūros universitetais, Lietuvos TSR nusipelnęs artistas V. Blėdis režisavo Rokiškio liaudies teatre J. Zemaitės pjesės "Petras Kurmelis" pastatymą. Dailininkas A. Stepanka paruošė eskizus dekoracijoms. Dabar aktorius R. Klasčius padeda rokiškiečiams statyti Arbuovo pjesę "Tolimas kelias". Lietuvos nusipelnęs artistas J. Alekna vadovauja aklųjų mokymo-gamybos kombinato dramos ratelio saviveiklininkams statant Čechovo "Mešką". Aktorė O. Banionienė miesto pionierių namuose padeda organizuoti lėlių teatrą, režisuoja pastatymą vaikams "Kiškis drausolis". Metodinę paramą teatro aktoriai teikia "Nevėžio" siuvimo fabriko, mėsos kombinato, medicinos darbuotojų ir kitiems dramos rateliams.

Vilnietis dailininkas P. Varnas paruošė V. Kapsuko aštuoniasdešimtųjų metų metinių progą bareljefą, kurio pavyzdį matote nuotraukoje.

Statoma Plastmasių Dirbinių Gamykla

VILNIUS. — Čia pradėta dar vienos naujos įmonės statyba. Vilniuje išaugs pirmoji Pabaltijje plastmasinių dirbinių gamykla.

Naujoji įmonė užims apie 15 hektarų plotą. Dviejuose didžiuliuose korpusuose įsikurs pagrindinis gamybos ir remonto-įrankių cechai. Pastarasis bus pastatytas dar šiais metais. Pilnu pajėgumu įmonė pradės dirbti 1963 metais. Visi gamybos procesai naujoje gamykloje bus mechanizuoti bei automatizuoti.

Gamykla kasmet išleis tūkstančius tonų plastmasinių detalių, vamzdžių, statybinių medžiagų, buitinių reikmenų.

S. Ciurlionienės - Kymantaitės komediją "Pinigėliai" pastatė Jurbarko liaudies teatro kolektyvas. Spektaklį režisavo Jurbarko ligoninės dantų technikas A. Pauliukaitis, dekoracijas piešė kino mechanikas E. Gylys. Tai trečiasis beveik prieš metus laiko susikūrusio saviveiklinio teatro pastatymas.

Kaunui -- Nauja Vandentiekio Stotis

KAUNAS. — Žemiau Kauno HES, kairiajame Nemuno krante, padaryti septyni gręžiniai — arteiniai šuliniai, o nuo jų nusiųsima didžiuliai grioviai, į kuriuos klojami stori metaliniai vamzdžiai. Ši spaudžiamoji vandentiekio linija jau pasiekė Panemunę ir tiesiama toliau į šančius, kur susitiks su Eigulių vandentiekio linija. Čia jos bus sujungtos į vieną sistemą. Linijos ilgis — 4 km.

Naujosios Vičiūnų vandentiekio stoties statybos darbai bus užbaigti iki Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio, o vandenį kauniečiams stotis pradės tiekti Didžiojo Spalio išvakarėse.

Nuomojamos Lengvosios Mašinos

ŠIAULIAI. — Autobusų-taksomotorų ūkis gavo kelias lengvasias mašinas "Moskvič", kurios bus išnuomojamos miesto gyventojams asmeniniam naudojimui. Už nustatytą atlyginimą automašinomis galės naudotis kiekvienas turintis vairuotojo teises šiaulietis neribotą laiką.

Gyventojų patogumui šiais metais autobusų-taksomotorinis ūkis gals dar 8 lengvasias mašinas, skirtas išnuomoti asmeniniam naudojimui.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGJOS

Prenumeratės kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

MAZOS TAUTOS IR GINKLAVIMASIS

Buvo laikai, kada kareivis buvo pats svarbiausias ginklas. Durklas, lankas ar koks kirvis buvo tik pagalbinis dalykas. Aišku, tada žmonių skaičius buvo nusveriantį jėga. Gūdrumas, narsumas taipgi vaidino rolę. Šiandien visai kita padėtis.

Orlaiviai, kurie vaidino labai didelę rolę per praėjusius du karus, o ypatingai per paskutinį, baigia atgyventi savo dienas. Žinios iš Ottawos plaukia, kad Kanados vyriausybė eina prie išsižadėjimo idėjos apginkluoti savo eskadronus naujais orlaiviais, kada dabar turimi visai išeis iš mados. Viena, orlaivių vaidmuo baigiasi. Kita, moderniški orlaiviai nepaprastai daug kainuoja. Arrow orlaiviai, kurie jau numesti į šiukšlyną, būtų kainavę pu pusseptinto milijono dolerių. Amerikiečių žvalgybinis orlaivis, nušautas Tarybų Sąjungoj, kainavęs \$20,000,000.

Mažesnėms valstybėms, net ir tokioms kaip Kanada, ginklavimosi lenktynės darosi nebeįmanomos. Iškaščiai darosi nebeįveikiami. Tokioms šalims, kaip Lietuva, būtų sunku pasigaminti vieną kitą moderniškesnį orlaivį.

Ginklavimosi lenktynės dabar vyksta tik tarp kelių galingų valstybių. Prie jų glaudžiasi mažesnės. Ir taip susidarė du blokai. Bet prie dabartinių ginklų, tas prisiglaudimas nėra jokia apsauga. Jeigu kiltų karas, niekas nieko neapsaugotų. Susinaikinimas abiejų pusių būtų neišvengiamas. Laimėtojų nebūtų.

Mažoms valstybėms, kaip atrodo, būtų geriau išeiti iš blokų ir versti didžiąsias jėgas sugyventi, nutraukti ginklavimosi lenktynes. Jeigu mažosios valstybės išvartų sveltųjų jėgas, panaikintų militarines bazines, jos turėtų didesnę saugumą. Didžiosios jėgos būtų atskirtos viena nuo kitos, būtų mažiau galimybių nesupratimams. U-2 skridimai virš Tarybų Sąjungos būtų buvę neįmanomi, jei nebūtų buvę leidžiama amerikiečiams naudotis Pakistano, Turkijos ir Norvegijos aerodromais.

Kada kas pasiūlo Kanados vyriausybei eiti prie neutralumo, yra atkertama, kad Kanada negali atsitraukti nuo savo gero draugo ir kaimyno. Girdi, geresnių kaimynų ir draugų Kanada nesuras. Esą, nepadoru "išduoti" draugus.

Bet ar neutralumas jau reiškia nedraugiškumą? Yra neutralių valstybių, bet ar jos nustojo būti draugiškos?

Jeigu kiltų karas, Kanada, turėdama amerikiečių jėgas savo šalyje, pirmoji nukentėtų. Gerasis kaimynas nepajėgtų apsaugoti. Jeigu kaimynas negali apsaugoti, tai koks gi išrokavimas leisti jam turėti savo jėgas čia tik dėl savo apsigynimo?

Neutralios valstybės nebūtinai turėtų būti visiškai neutralios. Jos galėtų daryti spaudimą, kad didžiosios jėgos sugyventų, siektų taikos užtikrinimo. Toks kelias būtų daug geresnis apsigynimas, negu kokios sąjungos ir išleidimas svetimų.

KAIP BAISI TAIKA

Vakarų "taikos" mylėtojus šiurpas nupurto kiekvieną kartą, kai Tarybų Sąjunga pareiškia, jog ji pasirašys taikos sutartį su Vokietijos Demokratinė Respublika ir perduos visus reikalus patiems vokiečiams tvarkyti.

Rodas, kas gi čia bloga galėtų būti, kad bus pasirašyta taikos sutartis ir vokiečiai paliuosuoti nuo svetimų kontrolės. Juk kada nors turės būti tas padaryta. Nejau gi visą laiką Berlynas bus svetimų kontroliuojamas.

Niekas tiek daug nepalengvintų tarptautinio įsitimpimo, kaip pasirašymas taikos su abiem Vokietijom ir ištraukimas okupacinių jėgų iš Berlyno. Tikrai norint taikos, reiktų eiti prie to kuo greičiau.

Kodėl Vakarai nenori keisti Berlyno padėties? Todėl, kad tokia situacija tarnauja intrygoms prieš rytinę Vokietijos dalį, prieš Tarybų Sąjungą: kad ji tarnauja šalčio karo tęsimo interesams. Šių faktų niekas negali paneigti.

Viršūnių Konferencijai Paryžiuje Sugriuvus

N. AUKŠTUOLIS

Viršūnių konferencija Paryžiuje, prie kurios buvo ilgai ruošiasi, sugriuvo pirma, negu ji prasidėjo. Beveik be išimties Vakarų spauda kaltina už tai N. Chruščiovą, kam jis atsisakė dalyvauti, kuomet prezidentas Eisenhower atsisakė atsprašyti Tarybų Sąjungos už šnipinėjimą iš oro. Susidaro vaizdas, kad šis Chruščiovo užsišpyrimas buvo vienintelis dalykas, dėl kurio konferencija sugriuvo. Ištikrųjų yra visai kitaip.

Prie šio susitikimo buvo ruošiamasi labai ilgai. Pirmiausia reikalavimai dėl tokio susitikimo buvo iškelti taikos judėjimo. Vakarų valstybių galvos pradžioje labai purtėsi. Tik spaudimui išaugus, nekurie pradėjo nusileisti, o ant galo ir pats prezidentas pasakė, kad nieko bloga negali atsitikti. Bet šiam pareiškimui buvo daug priešų. Net ir jo pirmoji ranka viceprezidentas Niksonas buvo priešingas iki paskutinių dienų.

Po Chruščiovo vizito Jungtinėse Valstijose, atmosfera žymiai pagerėjo ir atrodė, kad galima tikėtis šiokių tokių rezultatų iš viršūnių susitikimo. Visuomenės entuziazmas buvo labai didelis. Pradžioje kalbėti apie tai ir vyriausybės žmonės. Prasiždėjo pasitarimai dėl nuklinių bandymų sulaukymo, dėl ginklavimosi sumažinimo. Išrodė viskas labai gerai. Šaltasis karas atslūgo.

Bet taip buvo neilgai. Tuojaus prasidėjo Vakarų lyderių konferencijos ir visoki vizitai, po kurių pasirodė pareiškimai, kurie rodė aiškiai, kad Vakarai nelinkę daryti nuolaidas Berlyno ir kitais klausimais. O NATO pasitarime Turkijoje buvo visai nusikalbėta. Netrukus Washingtonas paskelbė, kad bus atnaujinti nukliniai bandymai po žemėmis. Netrukus po to, Chruščiovas pranešė, kad amerikiečių žvalgybinis orlaivis nušautas 1,300 mylių Tarybų Sąjungos gilumoje.

Visa tai jau buvo gana bloga, bet tas buvo dar ne viskas. Chruščiovui pareiškus, kad jis nekaltina už tai prezidento Eisenhowero, prezidentas pats prisima kaltę ant savęs. Jis davęs įsakymą vesti tokius žvalgyimus. O prie to viso buvo dar pabrėžta, kad tokių skridimų buvo ne tas vienas ir kad tas bus daroma ateityje, nežiūrint to, ar Tarybų Sąjungai patinka, ar ne.

Jeigu kas mano, kad tas viskas buvo suderinama su

prisiruošimu prie viršūnių konferencijos, tai tas yra tikras neišmanėlis. Vakarų politikieriai, o ypatingai Jungtinių Valstijų, darbavosi prakaituodami, kad ši konferencija sužlugtų.

Tiesa, kad prezidentas Eisenhower paskutinį momentą, matydamas, kad padėtis nebepataisoma, pranešė, jog žvalgymas sulaukytas ir nebus tęsiamas, bet šis pranešimas buvo padarytas taip nenoriai, kad buvo sunku patikėti, jog jis bus vykdomas. Ypač todėl, kad Eisenhower yra savo tarnybą baigęs žmogus.

Kyla klausimas, ar Chruščiovas gerai padarė, kad nenusileido ir tokiu būdu sugriovė konferenciją pačioje pradžioje. Dėl to bus visokių nuomonių. Daug kam atrodo, kad jis, tiek daug veikęs už šios konferencijos realizavimą, turėjo nusileisti. Esą, gal gi konferencija būtų kaip nors ištaisyta situacija.

Tą patį galima pasakyti ir apie prezidentą Eisenhower. Jis, taipgi, galėjo atsprašyti Tarybų Sąjungą. Jis buvo kaltas. Bet jo "unaras" neleido to padaryti.

Jeigu jau kaltinti, tai reikia kaltinti abudu. Jeigu norima, kad Chruščiovas nusileistų, reikia reikalauti, kad ir kitas nusileistų. Abudu nenusileido.

Bet jeigu būtų buvę žiūrėti į šią konferenciją su perspektyvomis, kad ji gali ką duoti, tai veikiausiai būtų buvę nusileista. Bet vieni neturėjo intencijos daryti bent kokias pakaitas, o kiti matė, kad nėra noro susitarti, todėl ir neparodė noro nusileisti.

Imkime, pavyzdžiui, Berlyno klausimą. Berlyno pusė randasi Vakarų okupacijoj, 100 mylių Rytų Vokietijos gilumoje. Ši Berlyno pusė yra naudojama visokiems veiksams prieš Rytų Vokietiją. Tai labai nenormalus dalykas. Pats Eisenhower pripažino, kada jis susitiko su N. Chruščiovu Camp David. Bet po eilės pasitarimų su Adenaueru, De Gaulle ir Macmillanu, buvo nedvejojant pasakyta, kad Vakarai nesutiks, kad būtų daromi pakeitimai. Jie būtų reikalavę, kokio tai plebiscito, balsavimų. Faktinai, NATO konferencijoj Turkijoje buvo nutarta reikalauti balsavimų visose socialistinėse šalyse.

Galimas daiktas, kad konferencija būtų ne tik nesušvelninus padėties, bet dar pabloginus. Barniai dabar

truko labai trumpai. Kitaip, jie būtų nusitęsę.

Konferencijos reikalingos. Jos daro sutartis. Bet jos tik tada būna pasėkmingos, kada gyvenimas priveda prie to. Ši konferencija buvo suarušta visuomenės opinijai verčiant, bet ne paties gyvenimo.

Nereikia pulti į desperaciją dėl nepasisekimo. Ne pirmas toks nepasisekimas. Jeigu tautos nenorės susinaikinti, bus galima vėl susitikti valstybių lyderiams ir pasitarti, jeigu bus pagrindas.

Laiškas iš Lietuvos

(Šį laišką atsiuntė buvęs torontietis A. Karpavičius. — Red.)

—o—

Brangūs draugai:

Prašau dovanoti man, kad aš taip ilgai laiško neparašiau. Aš nuo jūsų laiško gavau, už kurį širdingai ačiū jums.

Brangūs draugai: pas mus dabar kaip ir vasara. Jau šilta, baigė sėti, jau sodina bulves. Dabar pas mus prasideda pats linksniausias laikas. Žmonių privažiavo iš visų kampų prie Kauno jūros. Sekmadeniais minios žmonių iš visų mūsų respublikos kampų ir net iš kitų respublikų atvažiuoja pažiūrėti Kauno jūros, paplaukioti. Yra kur paplaukti. Jūra 5 mylių pločio. Lietuva neturėjo jūros ir nebūtų turėjus, jei ne Sovietų Sąjunga.

Dabar pas mus ne taip, kaip pirmiau. Žmonės avi baltais, nešioja pirktus marškinius. Tik per daug geria. Tai neigiamas reiškinys. Jis turės būti nugalėtas.

Dabar turiu atostogas su šventėmis, 16 dienų. Aš gyvenau netoli Kauno jūros, matyti pro langą. Gavau labai gerą butą, turiu didelį kambarį, atskirą virtuvę ir visus patogumus, taip kaip ir pas jus Kanadoje. Moku 22 rublius į mėnesį.

Mano sveikata pagerėjo. Dabar jaučiuosi visai sveikas. Dirbu, turiu lengvą darbą ir uždirbu neblogai. Praeitą mėnesį padariau daugiau kaip 900 rublių.

Kai kas rašo jums, kad bloga gyventi. Tai ne tiesa. Tie žmonės rašo tam, kad nori gauti siuntinių. Paskui parduoda ir prageria. Pas mus iš apsilvinkimo yra geresnių, kaip pas jus. Apsilvinkimo tiek daug nėra, bet iš kitų valstybių atveža.

Sveikinu visą Liaudies Balso štabą ir visus draugus ir linkiu daug laimės, o darbuose daug sveikatos visiems. Lauksiu nuo jūsų atsakymo. Kaunas, geg. 10.

NEW YORK. — Madison Square Gardens įvyko 17,000 žmonių mitingas, nukreiptas prieš A-bombas.

Pastabos

Šioj pusėj "geležinės užuolaidos" visi kapitalo spoks-menai pravirko gallionis ašaromis dėl sugriuvimo viršūnių konferencijos. Darosi gradu klausant tų verksmų.

Bet tai krokodilio ašaros. Šiomis ašaromis norima numazgoti savo kaltes ir suversti bėdą ant kitų.

Teisingiausiai situaciją apibūdino Jungtinių Valstijų diplomatas George F. Kennan, 1952 metais buvęs JAV ambasadorium Maskvoje:

"Pati viršūnių konferencija buvo klaidą", pasakė jis. "Buvo neišmintinga eiti į viršūnių mitingą prieš tai susitikus su mūsų sąjungininkais ir padarius nepalenkiamas mūsų pozicijas žinomas iš kalno ir gerai išgarsintas".

Vakarų pozicija buvo nuspresta prieš viršūnių susitikimą.

Tarybų Sąjunga aiškiai matė, kad nebus nieko naujo.

Tie, kurie dabar taip verkia, labai pavėlavo.

Jiems reikėjo verkti tada, kada tie tarimai buvo daromi Washingtone: kada prezidentas Eisenhower siuntė žvalgybinius orlaivius žvalgyti Tarybų Sąjungą dviem savaitėm pirm viršūnių susitikimo.

Jiems reikėjo rėkti gvoltu, kada amerikiečiai rėkė, kad jie žvalgė ir žvalgys.

Tuomet gal būtų buvę kokio nors nauda iš to.

Be abejonės, taikos šalininkai, tiek daug vilčių dėję į tą konferenciją, dabar jaučiasi nusivylę.

Daug kam regis, kad N. Chruščiovui reikėjo sutikti dalyvauti konferencijoje, nežiūrint to, kad prezidentas Eisenhower nesutiko atsiųsti ir autoritetingai užtikrinti, kad žvalgybų daugiau nebus.

Sakoma, kad ir taip prezidentas Eisenhower buvo jau pats prie gėdos stulpo prisikalęs.

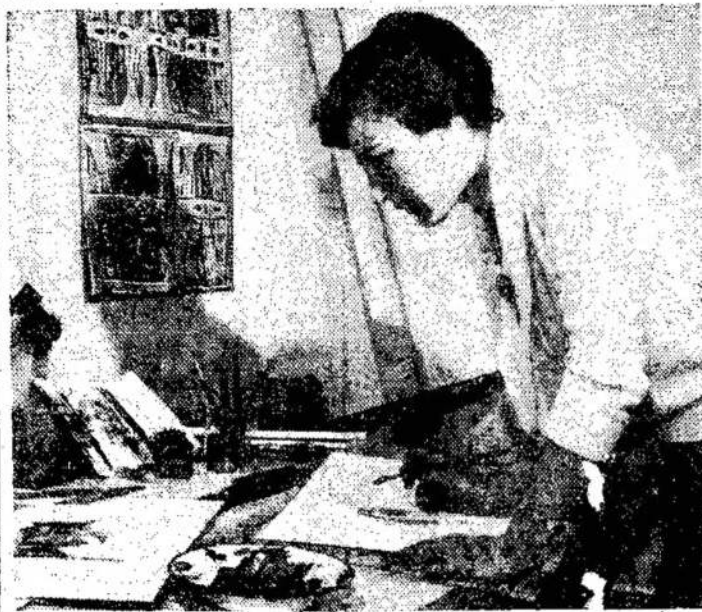
Iš čia žiūrint, atrodo, kad taip.

Bet Tarybų Sąjunga juk turi savo interesus.

Gal būtų per daug reikalauti, kad tik ji vis nusileistų.

Jeigu JAV gali atsiųsti Kubą, tai vardan sugyvenimo turėjo atsiųsti ir Tarybų Sąjungą.

Jei mes norime iš Tarybų Sąjungos nusizeminimo, tai nereikia pražiūrėti ir kitos pusės.

Prie televizijos programų "Design" departamente pastatymų reikia daug visokių darbininkų. Pavyzdžiui, CBC turi net 22 darbuotojus "Design" departamente Toronte. Nuotraukų matote vieną iš moterų, Verą Kochanski, prie darbo.

Ką Kiti Rašo

Jaunimas Šamoningėje

Pasaulinis karas, kaip ir kiti buvusieji karai, pareikalavo daugiausia gyvasčių iš jaunimo, ar sukoneveikė juos sveikatoje. Ne stebėtina, kad po pasaulinio karo pažangieji jaunuoliai pradėjo šaukti pasaulinės jaunųjų konferencijas išlaikynui taikos, panaikinimui karų.

Karai yra priemonė pavergti tautą, ar palaikyti liaudį priepaudoje, įkalbant pasiaukojimą; kad sudaryti militarinę mašiną pradėjimui karo... Todėl kova už panaikinimą karų prasideda iškovojime platesnių civilių, laisvių, naikinime išnaudojimo ir išreikalavime balso sprendime šalies vedimo reikaluose.

Korėja buvo sukūryje paskutinio karo. Jaunimui teko panešti didelius nuostolius kare ir, po karo, praradime civilių teisių. Tas negalėjo žavėti moksleivius, kuriems teks vaidinti svarbią rolę ateityje. Jie pasiryžo pradėti darbą dabar ir jų drąsus išstojimai į kovą davė gerus rezultatus — pravijo diktatorių Rhee.

Japonijos moksleiviai taipgi išstojo į aštrią kovą prieš militaristus, nes jie turi pavėzdį iš praeito karo, kiek militarizmas praryja jaunuolių. Nė policijos žiaurūs elgesiai, nė kalėjimai neišmuša juos iš kovos lauko. Pa-

Jei kaltas Chruščiovas už nenusileidimą, tai Eisenhoweras dar kaltesnis.

Ne Chruščiovo orlaiviai laksto virš Amerikos, o Eisenhowero virš Tarybų Sąjungos.

Per praėjusius 10 metų amerikiečiai turėjo 15 tokių "išsiokimų". Jie neteko 10 orlaivių ne savo pusėj.

J. Y.

vyks sumobilizuoti platesnį išstojimą ar ne, tai ateitis parodys. Bet stojimas į kovą, prieš atgavimą militarizmo, darosi reikšmingas.

Nemažiau svarbus moksleivių išstojimas prieš reakciją ir Turkijoje. Militarinė klika penima ir stiprinama mūsų šalies dar atsilaiko, bet jaunimas labai reikšmingas ne tik Turkijoje, bet ir visame pasaulyje. Šūkis į kovą gali prasiplesti plačiau ir gali pravysti nuo valdžios militaristus, arba bent apkarpyti jų galią.

Laike Eisenhowerio lankymosi Lotynų Amerikoje, keliose valstybėse moksleiviai parodė drąsą pareikšti savo skundus. Neišklusius jų balso, kova gali ir tenai įsibanguoti.

Atrodo, kad jaunimas visur darosi drąsesnis ir jiems gal pavyks militaristus sukontroliuoti.

— Vilnis

Kas tas Prasilavinęs Menševikas Padės Savo Akis

Nežinia, kaip dabar jaučiasi menševikų dienraščio "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis. Gal niekadoms pirmiau jis nėra buvęs tokioje nepavydėtinoje padėtyje. Mums jo net gaila. Žmogus taip skaudžiai nusimelavo nuo koto, jog vargu begalės savo skaitytojams tiesiai į akis pažiūrėti.

Mes turime mintyje jo versiją apie tai, kaip ir kas atsitiko Jungtinių Valstijų šnipinėjimo tikslais pasiūstų į Tarybų Sąjungą lėktuvu. Gegužės 7 d. "Naujienuose" skaitome jo net du editoriaus apie tą įvykį. Matyt, jie buvo rašyti pirma, negu pasirodė mūsų Valstybės departamento prisipažinimas, kad lėktuvas buvo pasiūstas šnipinėjimo tikslams. Grigai-

tis suriko: "Banditizmas ore!!" Girdi, "čia yra žiaurus sovietų smurto darbas, labai panašus į banditizmą".

Mūsų lėktuvai tik nekalta orą patyrinėjęs. Jo lakūnas buvęs netekęs sąmonės ir todėl tame ore buvęs paklydęs. Ir klausykite:

"Lėktuvui nusileidus į žemesnius oro sluoksnius, lakūnas, veikiausia, būtų atgavęs sąmonę. Bet sovietų raketos šūvis jam šią progą atėmė. Lėktuvas buvo nukirstas ir lakūnas užmušta".

Kaip su Chruščiovu? Grigaitis neabejoja, jog Chruščiovas, pranešdamas apie lėktuvo nušovimą ir apie tai, kokia to lėktuvo buvo misija, "išsikraustė iš proto".

Tai šitaip. Mums gi atrodo, kad ir "Naujienu" skaitytojai dabar supras, jog iš proto išsikraustė ne Chruščiovas, bet Bijus Grigaitis. Juk dabar visas pasaulis žino, kad Chruščiovas žinojo, ką kalba ir skelbia, o Grigaitis rašė ir banditizmais švais tėti nieko nežinodamas.

Laisvė

Išsiaiškink

Skaitau Lietuvoje leidžiamą žurnalą "Mokslas ir gyvenimas" (Nr. 4) ir šurpas nukrečia kūną. Kiek viename straipsnyje man girdėtų (bet nepažįstamų) žmonių pavardžių!

Kuom jie pasižymėjo? Ogi prieš Hitlerio gaujom įsiveržiant į Lietuvą, jie Berlyne (1940 metais, lapkričio 17 d.) susiorganizavo į "Lietuvai vaduoti sąjungą".

Ten pat (pusl. 35) telpa fotostatas "narystės paliudijimo". Pasiskaitykite:

"Liet. Vadavimo S-gos mirties grupės vadui (vardas, pavardė ir adresas) leista vykdyti mirties sprendimus pasiūstams krašto judošiams Centro valdybos, ir esant reikalui pačiam teisti ir mirtį įvykdyti be jokio atsiklausimo". (Antspaudas ir dviejų viršūnių parašai).

Kas priklausė tai žmogždžių gaujai? Ar visi jie pasinaudojo įgaliojimais ir kiek kuris nužudė "karšto judošių" — žydų, komunistų, dvarų žemės sklypą gavusių naujakurių — pavaliai išsiaiškink.

Kiek Lietuvos spauda viešai skelbia "LVS" ir "LAF" narių pavardes, daug jų, kaip sakiau, mums girdėtos.

Jie, pabėgę nuo liaudies rūstybės, pritapo čia prie aršiausių Lietuvos priešų — buržuazinių nacionalistų.

Ne vienas jų gal duoda instrukcijas "veiksniams" kaip "išlaisvinti" Lietuvą, kad ir vėl galėtų naudotis mirties vykdymo įgaliojimais.

— L. Jonikas

ŠYPSENOS

Na, tai šauk

Norėdamas atsilyginti fermeriui, žmogus atvažiavo prie namų ir išsišaukė fermerį.

"Atleiskit man", tarė keliauninkas. "Aš suvažinėjau jūsų gaidį ane kelio. Atvykau pasakyti jums, kad aš noriu pakeisti jį ir tokiu būdu atsisteisti už padarytą žalą".

"Na, tai parodyk dabar, ar jūs galite giedoti kaip mano gaidys", tarė jis.

— šovė atgal

Bankierius išimylėjo į aktorę ir nutarė prašyti jos rankos. Bet, būdamas labai atsargus, nutarė pirma iširti jos charakterį ir draugystę su kitais žmonėmis. Tam tikslui jis pasamdė privatišką detektyvą.

Po kiek laiko detektyvas pranešė:

"Niekio negalima primesti šiai panelei, išskyrus tą, kad ji dažnai matoma su nekoks reputacijos bankieriumi".

Taip reikėjo

"Priimkit mano užuojautą", tarė vienas anglas kitam važiuojant busu. "Girdėjau, kad palaidojai savo žmoną. Labai gaila, labai gaila. Buvo puiki moteris".

"Tai ką gi darysi", atsakė jis. "Mirus reikia palaidoti, kur gi kitur ją dėsi".

Nesijuokit

NATO vadai džiaugiasi, kad Chruščiovas padeda jiems palaikyti vienybę.

Jiems taipgi nebėra pagrindo pykti ant Chruščiovo.

Prezidentas Eisenhower labai dažnai kalbėdavo apie geras Tarybų Sąjungos intencijas.

Prie kokių intencijų reiktų skirti siuntinėjimą žvalgybinių orlaivių virš Tarybų Sąjungos?

Ant Amerikos monetų yra užrašas: "Mes pasitikime Dievu".

Jei taip, tai kam reikėjo siuntinėti tuos žvalgybinius į Tarybų Sąjungą?

Elektrinių unijos prezidentas James Carrey aną sykį pasakė: "Antrame pasauliniame kare mes ėjom su komunistais ir mušėm fašistus, o trečiame kare mes eisime su fašistais mušti komunistų".

Žmogus gali gale atpažinti savo draugus.

Dr. Šaipokas

Imigrantų Klausimu

S. KARPE

Pastaruoju laiku Kanadoje dažnai diskutuojamas imigrantų klausimas. Mums, kaip ateiviams, šį klausimą reikia taip pat apkalbėti. Tiesa, tai nėra labai opus klausimas, bet aiškumas reikalingas.

Politikieriai žiūri į imigrantų reikalą iš dviejų taškų. Vieni sako, kad reikia įsileisti kuo daugiau žmonių iš kitur, kadangi Kanada su tiek žmonių, kiek dabar yra, neturės ateities. Suprantama, jie žiūri iš to taško, kad 17,000,000 žmonių šalis maža ką reikšia tarptautiniuose reikaluose. O Kanada žemės plotu esanti didelė ir todėl ji turi būti didelė ir žmonių skaičiumi. Kiti kalba apie įsileidimą žmonių vyriausiai taikstydamiesi čia gyvenantiems ateiviams, kad jų politines partijas palaikytų.

Nei vieni, nei kiti nepaiso tų žmonių, kuriuos jie norėtų įsileisti. Jei kai kurie išsitaria, kad Kanada turėtų įsileisti daugiau žmonių iš tirtai apgyventų kraštų, tai tik priversti prie to kitų. Be to, juk tiek daug šalių pasaulyje, kur žmonių didelis perteklius, kad Kanada nieko nereikšia. Jeigu ir po milijoną žmonių įsileistų per metus, tai žymės nepadarytų.

Panagrinėkime klausimą, ar ištikro Kanados ateitis pagerėtų, jeigu čia būtų bent 50,000,000 žmonių? Yra šalių, kurios yra tirtai apgyventos, bet ar jos neturi tų pačių bėdų? Paimkime tik mūsų kaimynę — Jungtines Valstijas. Tenai žmonių daug. Tur būt arti 180,000,000. Bet ar Jungtinės Valstijos neturi tų pačių bėdų? Kas liečia taip vadinamą saugumą, tai atrodo, kad Jungtinių Valstijų žmonės yra labiausiai įsibauginę. Yra mažesnių valstybių už Kanadą, kurios jaučiasi gana saugiai. Yra visai mažučiu, kurios matyti visai nesibauginą savo ateitimi.

Indija yra labai didelė šalis ir labai tirtai apgyventa. Ir kas gi tenai yra? Žmonės gyvena labai skurdžiai. Tarp tautinėje arenoje Indija atrodo nereikšia nei tiek, kiek Kanada.

Taigi, didumas ir skaitlingumas dar nieko nepasako. Viskas priklauso nuo to, kaip šalis tvarkosi, kokios politikos laikosi, su kokiais draugais draugaujasi.

Dabar dėl pačios Kanados didumo. Visi rodo į Kanados plotus. Bet nereikia užmiršti, kad tik maža dalis Kanados žemės tinka apgyventumui. Kanados šiaurė laukinė. Ir tie eskimai, kurie ten

gyvena, susiduria su dideliais sunkumais. Didelis skaičius eskimų neprašyventų. Nėra pakankamai maisto. O jei ir būtų, tai vistiek eskimų imigrantų Kanada negali tikėtis. O ne eskimai juk negalės gyventi šaltose dykumose.

Yra taip pat gerai visiems žinoma, kad šią žiemą Kanadoje buvo virš 700,000 bedarbių. Daugelis jų negaus darbo ir vasaros metu. Darbo rankų Kanadoje nereikia.

Kiti sako, kad Kanadoje yra visko per daug. Reikia žmonių, nes žmonės reikšia darbus.

Taip. Kanadoje yra daug visko. Bet už dyką niekam niekas neduoda. Yra kviečių, yra mėsos, nėra kur padėti, bet nei vienas naujas ateivis negaus veltui. Kviečiai supus sandėliuose, bet niekas jų veltui negaus. Ateivis pirma turi užsidirbti, o paskui tikrai pirktis mėšą ir

duoną.

Tad kokias gi imigracijas turėtų būti? Kanada galėtų ir turėtų įsileisti tokius imigrantus, kuriems yra progų gauti darbus. Kitaip sakant, tokių užsiėmimų, kuriems sunkiau gauti žmonių. Kur yra perteklius, nėra prasmės įsileisti naujus, kad pasikui bastytų. po Kanadą darbo ieškodami arba reiktų visuomenei išlaikyti.

Prie to, Kanada turi įsileisti jau čia gyvenančių ateivių artimuosius, gimines, jeigu kas iš čia gyvenančių nori juos atsikviesti.

Po to, jeigu yra reikalas, jeigu žmonės nebus įblokšti į skurdą dėl negalėjimo gauti darbo, įsileisti ir kitus. Vietos Kanadoje yra. Jei imigracija bus planuota, nieko bloga nebū.

Bet tokia imigracija, kuri siektų tik Kanados "didybės", neturėtų turėti vietos.

Neturėtų būti vietos ir tokiai imigracijai, kurios tikslas prigabenti žmonių tam, kad privertus darbininkus pigiau dirbti, ilgiau dirbti ir tokiu būdu palengvinus kapitalistams krautis pelnus.

Kam Tikėti?

N. Chruščiovas savo pareiškime spaudos konferencijoje Paryžiuje pasakė, tarp kita ko, sekančiai:

"Bet prezidentas Eisenhoweris sakė preliminariniame susirinkime gegužės 16 dieną, kad jis savo pareiškime apie suspendavimą Amerikos orlaivių skraidymą (virš Tarybų Sąjungos) turėjo mintyje tą, kad jie nebus atnaujinti kol jis bus prezidentu.

"Jis sakė, kad nežino, kokį tarimą sekantis prezidentas padarys

"Toku būdu, Jungtinių Valstijų prezidentas prižada ne pasmerkimą agresinės politikos, bet tikrai laikiną su-

Žiedai, žiedai...

P. Kondratas

Matau, jau kalasi
Daigai žali,
Matau pavasarį
Gimtoji šaly.

Laukai tuoj pasipuoš
Zalia skara —
Saulytė glosto juos
Ranka gera.

Tuoj žiedlapius barstys
Šaka obels,
Savus kaklus aukščiau
Kranai pakels.

O vėliavos visur
Kaip liepsnos degs,
Ir mūs žingsnius balti
Balandžiai seks.

Geguži, tu pas mus
Žengi — matau.
Taikos žiedais kelius
Nubersim tau!

spendavimą skridimų iki sausio 1 dienos.

"Tai labai trumpam laikui prezidentas prižada pertraukti provokacinę šnipinėjimo skridimų politiką.

"Bet tarptautiniai santykiai negali būti išbudavoti pagrindu vieno ar kito oficialo buvimo ofise, nes kam verti būtų bent kokie tarptautiniai susitarimai?

"Jeigu mes sektume Amerikos prezidento logiką, būtų negalima susitarti, sakysime, dėl nusiginklavimo. Susitarimas galėtų, pavyzdžiui, būti pasirašytas šiandien, bet netekti galios rytoj ir nūmestas į šiukšlyną. Kadangi asmuo, kuris pasirašė jį, išėjo iš savo posto".

Ištikro, gavus tokį "užtikrinimą" iš prezidento, sunku imti domėn jį. Išrinkti kitą prezidentą — bus kita politika, Lengvas išsisukimas.

Jungtinių Valstijų politikieriai padarė eilę kvailų pareiškimų pastaruoju laiku. Štai keletas:

Kada Maskva pranešė kad amerikiečių orlaivis nušautas, valstybės departamentas paskelbė, kad orlaivininkas matyti nulydo. Girdi, greičiausiai sugedo je deguonies teikimo aparatas lakūnas apsaigo ir nežinojo, kur skrenda.

Pranešus, kad lakūnas randasi Maskvoje ir gyvas, valstybės departamentas pažino, kad orlaivis skrido žvalgymo tikslu, bet prezidentas nėsas atsakomingas už tai.

Kada Maskvoje buvo pa-

"Nedriškite Lygintis"

Jau nuo senų laikų kapitalistinė valdančioji klasė pripratus žiūrėti į darbo žmones iš aukšto, su panieka. Panašiai žiūrėjo ištisus šimtmečius imperialistinės valstybės į savo kolonijų žmones. Vakariniam pasaulyje, kuriame visą branduolį sudaro kelios imperialistinės valstybės, dar ir dabar yra žiūrima su panieka į darbo žmones, į darbo žmonių valdomas šalis, į spalvotus, kolonijinius žmones.

Kas skaito laikraščius, klauso radijo, žiūri televizijos, tas gali aiškiai pastebėti šią pažiūrą iš aukšto į visus kitus. Apie kitų šalių lyderius ir žmones kalbama kaip kad fermeriai kalba apie gyvulius.

"Su tokiais žmonėmis", sako JAV diplomatas G. Kennan, viršūnių susitikimai neįmanomi. Taigi, "su tokiais žmonėmis". Jie ne tokie, kaip mes, anglai, francūzai, vokiečiai. Seniau visus kitų tautų žmones Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose vadindavo "paliokais". Nebuvo svarbu, kokios tautos jie buvo.

Kada atsiranda žmogus, kurs pradeda protingiau kalbėti, kreipti atydos į faktus, dabar labai madoj apšaukti raudonais, komunistais, socialistais, anaristais ir t.t. Už pavyzdį paimsime nesena atsitikimą Kanadoje.

Ginklavimosi lenktynėms atsidūrus kritiškoj padėtyje, pasirodė balsų su praktiškais pasiūlymais. Liaudies Balse jau skaitėt eilę konservatyviško didlapio Globe and Mail editorialų. Panašios minties laikosi šio laikraščio korespondentas Washingtono Philip Dean, Canadian Broadcast Korporecijos korespondentas Washingtono James Minifie. Federalio parlamento atstovas konservatas Frederick Stinson aną dieną paleido visą kakarinę prieš laikraštį ir minėtus asmenis.

"Į tuos rėmėjus įeina visoki žmonės ir visoki pažiūrai", sakė Stinsonas, smerkdamas tuos, kurie kritikuoja vyriausybės ginklavimosi politiką. "Įeina ir ... kortas nešiojį komunistai, pasekėjai, pacifistai, socialistai, ci-

stebėta, kad sunku žinoti, kas už ką atsakomingas Washingtono, kad militaristai matyti turi didelę valią, prezidentas pareiškė, kad jis pats davė įsakymą daryti tokius žvalgymus tuoj, kaip tik jis tapo prezidentu.

Taigi, kas žingsnis buvo atitaisymas melo. Tur būt niekad istorijoje tokiu trumpu laiku nebuvo tiek melo paberta.

nikai ir profesionalai kurstytojai kaip kad James Minifie ir Philip Dean".

Girdi, keliama mintis, kad komunistai nėsą tokie blogi.

"Mano atsakymas yra sekantis", sako Stinsonas: "Jeigu jūs tikite į laisvę, jūs niekad negalite susitaikyti su komunistais.

"Komunistų lyderiai yra blogesni, negu didžiama Kanados žmonių įsivaizduoja".

Tiems, kurie esą linkę geriau pasirinkti komunistus, negu karą, jis atrėžia:

"Aš sakau, mes turime būti pasirengę ginti laisvą draugiją visokiais būdais ir net karu, jeigu kito kelio nebūtų".

Būti neutraliu, sako jis, nemoralu.

Tokiems sunku suprasti, kaip gali kiti lygintis su jais, reikalauti kalbėti su jais kaip su lygiais.

Toks nusistatymas privedė ir Eisenhowerą ir jo sėburus rėkti, kad jie žvalgė ir žvalgys Tarybų Sąjungą. Jūs negalit priešintis, nes tai prieš mūsų norą ir nusistatymą.

Ar žinote, Kad:

Sibiras užima 10 mil. ketvirtinių m teritoriją. Tame plote galėtų tilpti JAV (be Aliaskos), Anglija, Prancūzija, Italija ir Vokietija kartu. Didžiulis Australijos kontinentas pagal savo plotą nusileidžia Sibiriui.

... dabar Sibiro žemėlapyje nėra nė vieno miesto, kur nebūtų stambių fabričių ir gamyklų.

... medienos Vakarų Sibire kasmet priauga daugiau kaip 70-80 mil. kubinių m.

... Rytų Sibire saulėtų dienų tiek pat, kiek Italijoje, o žiemą saulės daugiau, kaip Kryme.

... ant Sibiro upių galėtų būti pastatyta hidroelektrinių bendru beveik 165 mil. Kw galingumu. Tai daugiau kaip 70 Volžsko Lenino vardo HES.

... Sibiro minariliniai šaltiniai savo gydomomis savybėmis nusileidžia Kaukazo vandenims.

... pats siaurinis pasaulyje geležinkelis — Norilskas-Dudinka; jo ilgis 100 km.

... bendras ilgis Sibiro upių, naudojamų laivybai, apie 100 tūkst. km.

... Laptevo jūroje, prie pat Lenos upės žiočių, yra Kubos sala. Joje auga ne ananasai, kaip visiems žinomoje Kubos saloje Karaibų jūroje, o poliarinės samanos ir kerpės.

Mokslo Klausimais

Akad. V. Ambarcumianas

Tolimieji Pasauliai

(Tęsa)

Pirmiausia pasirodė, kad hipotezė apie galaktikų susidūrimus neteisinga. Radiogalaktikos, ar bent didelė jų dauguma, nėra susidūrusios galaktikos. Faktai liudija, kad radiogalaktikos yra greičiau sistemos, kuriose vyko branduolių dalijimasis pusiau, o tai iš esmės turėjo vesti į dviejų galaktikų vietoj vienos susidarymą. Kai kada nuo branduolio atsiskiria, palyginti, nedidelė masė. Tokiais atvejais tenka kalbėti apie išmetimą iš branduolio medžiagos krešulio, kuris vėliau tampa galaktika-nykštuke.

Buvo atlikti statistiniai dideliais kiekiais visatoje aptinkamų galaktikų telkinų ir skurdesnių grupių, vadinamųjų karioninių galaktikų, tyrimai. Šie darbai parodė, kad tokie telkiniai atsiranda ne susigrūpavus mažoje apimtyje kokiame nors skaičiui nepriklausomai viena nuo kitos atsiradusių galaktikų, o skilus (vienkartinis ar laipsniškas skilimas) kažkokiam pirminiam objektui.

Remiantis šiais stebėjimais, buvo padaryta išvada, kad daugelis galaktikų telkinų iš esmės turi būti neseniai bendrai atsiradusių ir dabartiniu metu išsiskiriančių galaktikų grupės. Pastaraisiais mėnesiais šią išvadą taip pat patvirtino amerikiečių astronomų de Vokulero bei vyro ir žmonos Barbidžų darbai. Jie, remdamiesi savaik stebėjimais, išanalizavo judėjimo pobūdį dviejose tokiose sistemose.

Mūsų observatorijos astronomai atkreipė dėmesį į tai, kad atskirais atvejais iš gigantinės galaktikos centro išsilieja srautas, kuris užsibaigia žydros spalvos galaktika-nykštuke, skirtingai nuo įprastos galaktikos geltonos ir raudonos spalvos. Čia mes akivaizdžiai stebime galaktikos-nykštukės išmetimą iš gigantinės sistemos branduolio. Jungiantis srautas — šio proceso liekana. Vadinasi, galima spėti, kad pamažu jis išnyksta.

Tokios mažos galaktikos buvo pastebėtos prie daugelio kosminių gigantų, ypač didžiausio jų susikaupimo vietoje. Matyti, mūsų bendradarbių aptiktos žydrosios galaktikos yra ankstyviausios vystymosi stadijoje. Amerikiečių astronomas Cvikis atliko sunkiausių užduočių — jam pasisekė nufotografuoti šių nepaprastai silpnų objektų spektrus. Pasirodė, kad jų spektrai nepanašūs į kitų klasių galaktikų

spektrus, žydrosiose galaktikose daug tarpžvaigždinių dujų.

Prieš kelerius metus žinomas meksikiečių astronomas Aro atrado kitą daug galaktikų klasę. Jos intensyviai spinduliuoja ultravioletinius spindulius. Visi duomenys rodo, kad Aro galaktikose, taip pat turinčiose daug dujų masės, žvaigždės nepaprastai intensyviai formuojasi. Taip pat labai įdomios ir ryškiai raudonos spalvos galaktikos, surastos profesoriaus Voroncovo-Veljaminovo. Nėra abejonės, kad iš visų šių atradimų bus galima padaryti svarbias išvadas apie galaktikų evoliuciją.

Matome, kad bendro įvai-

rių kraštų mokslininkų darbo dėka tolimųjų galaktikų tyrimas tapo viena vaisingiausių astronomijos atšakų. Šių tyrimų reikšmę sudaro ne tik tai, kad jie milžinišku laipsniu praplečia mūsų žinias apie visatos sandarą ir vystymąsi. Milžiniškus fizinius procesus, vykstančius galaktikose, dažnai labai sunku išaiškinti remiantis mums žinomais teoriniais fizikos dėsniais. Taip tikriausiai yra dėl to, kad tokiuose procesuose dominuojantį vaidmenį atlieka daugelis tų medžiagos savybių, kurios nepasireiškia Žemės laboratorijose atliekamuose fizikos bandymuose. Todėl reikia manyti, kad kruopštus fizinių reiškinų, vykstančių tolimiausiose kosmoso srityse, tyrimas padės dar giliau išvystyti mūsų žinias apie pagrindines fizines medžiagos savybes ir materijos vystymosi dėsningumus.

(Mokslas ir Gyvenimas)

Apie "Šventą" Jurgį

K. Papečkys

"Įžengus į Lietuvą, būdavo išvyniojama bei iškeliamas šv. Jurgio vėliava. Šią vėliavą nešti teturėjo teisę vien vokiečiai. Anglai yra dėjo pastangų tą teisę išsikovoti ir sau, bet nei karto tai jiems nėra pavykę.

Kai tik būdavo praliejamas kraujas Lietuvos valstybės žemėje, tai paprastai vėl būdavo keliamas iškilminga puota. Ta puota buvo rengiama šv. Jurgio garbei. Šių iškilmų metu daugelį kryžiaus žygių dalyvių pakeldavo į riterius pat. Kryžiuočių ordino magistras".

Taip P. Pakarklis knygoje "Kryžiuočių valstybės sandarokos bruožai" aprašo plėsišką Kryžiuočių ordino riterių ir jų talkininkų iš Vakarų Europos žygius į Lietuvą XIV m. Šiame aprašyme minimas "šventas" Jurgis.

Kas per vienas tas "šventasis", kurio garbei būdavo liejamas lietuvių kraujas, o riteriams keliamos puotos?

Jurgio vardas yra graikiškos kilmės. "Georgos" graikiškai reiškia "žemdirbys", o žemdirbio amatas senovės Graikijoje buvo gerbiamas. Atitinkamai graikų poetai net kūrė "georgikas" — eilėraščius, kuriuose apdainavo kaimo buitį bei žemės ūkį.

Prieš atsirandant krikščionių religijai, graikų žemėse buvo paplitęs didvyrių kultas. Jurgio kultas atsirado Mažojoje Azijoje, kur tuomet gyveno daug graikų. IV a. Jurgį-žemdirbį pradėjo garbinti ir Graikijos graikai. "Pradėjus formuotis krikščionybėi, — rašo J. Ragaus-

kas knygoje "Katalikų religinės šventės ir apeigos", — šis pagoniškas didvyrių kultas tapo krikščioniškųjų šventųjų kulto pagrindu. Krikščionybė iš graikų yra paėmusi ne tik pačią šio kulto idėją, bet ir jo formą: mirusiųjų kapų garbinimą, jų šventes, relikvijas, maldas į šventuosius, giesmes ir t. t."

Krikščionys iš graikų perėmė ir Jurgio garbinimą. Norėdami pagrįsti jo šventumą, sukūrė tokią legendą. Atseit, viešpataujant Romos imperatoriui Dioklecianui, Kapadokijos žemdirbys Jurgis Mažojoje Azijoje tarnavęs romėnų kariuomenėje ir už krikščionybę miręs kankinio mirtimi. Imperatorius Konstantinas, esą, suradęs jo palaikus ir iškilmingai juos palaidojęs Lidos mieste, Palestinoje.

Taip iš graikų Jurgio-žemdirbio pasidarė krikščionių Jurgis-kankinys.

Šita legenda krikščionims buvo reikalinga dėl to, kad liaudis nesiliovė garbinusi pagoniškąjį Jurgį. Marksizmo pradininkai yra teisingai pasakę: "Krikščionybė... galėjo liaudies masėse senųjų dievų kultą išstumti tik su šventųjų kulto pagalba" (K. Marksas ir F. Engelsas.)

VI a. Jurgis jau buvo garbinamas Italijoje. Netrukus iš čia jo kultas perėjo į kitas krikščioniškas Europos šalis.

Jeigu ne kryžiaus karai, Jurgis gal ir būtų likęs paprastu kankiniu. Bet XI a. Romos popiežiui pradėjus organizuoti kryžiaus žygius va-

dinamajam "viešpaties grabui" Jeruzalėje iš "netikėlių" ginklu atimti, krikščionių diduomenei prireikė šventojo, kuris globotų jų karo žygius. Buvo prisimintas "šventas" Jurgis. Europos karaliams, didikams ir riteriams patiko, kad jis buvo romėnų kareivis, kad paguldė galvą už krikščionybę. Tik nepatiko, kad jis žemos kilmės — buvęs žemdirbys. Todėl kryžininkų fantazija nieko nelaukiant "šventą" Jurgį pakėlė į riterius, apvilko metaliniais šarvais, užsodino ant žirgo.

Tačiau riterių globėjas dar turėjo trūkumą — jis nebuvo atlikęs jokio žygdarbio. Užtat XII a. buvo sugalvota nauja legenda, labiau tikusi feodalizmo laikų riteriui. "Šventas" Jurgis nugalėjęs slibiną ir išgelbėjęs karalaitę.

Tiesą sakant, ir ši legenda nebuvo originali: ir slibinas, ir karalaitė buvo pasiskolinti iš senovės egiptiečių bei graikų mitologijos.

Senovės Egipte buvo sukurtas daug mitų apie Saulės dievą ir jo priešus — žalčius bei krokodilus. Vienas iš saulės dievų — Horas — Egipte buvo vaizduojamas sakalo galva ir žmogaus kūnu. Horas kovodavo tai su piktuoju dievu Setu, įsikūnijusiu krokodile, tai su Nilo vandens dievu Sebeku, turinčiu krokodilo galvą ir žmogaus kūną.

Nenuostabu, jei senovės egiptiečiai bijojo krokodilų ir manė juose įsikūnijus piktuosius dievus. Krokodilai, kurių Nile buvo labai daug, dažnai užpuldavo žmones ir gyvulius. Krokodilai užauga iki 6-10 m ilgio ir turi baisius nasrus. Kaipgi tokio "slibino" nebijosi! Ir šiuo metu kai kurios Vidurio Afrikos negrų tautelės krokodilų bijo, laiko juos šventais ir jiems aukoja.

Štai šitą Nilo krokodilą krikščionys pavertė pasakišku slibinu ir leido "šventam" Jurgiui jį nudurti ietimi. Taigi, lyginant egiptiečių ir krikščionių sukurtus paveikslus, matome, kad "šventas" Jurgis slibinas labai panašus į Horo krokodilą, kuriam ant nugaros pridėti šikšnosparnio sparnai, o uodegos galas paverstas inkaru.

Karalaitę "šventam" Jurgiui krikščionys pasiskolino iš mitinio graikų herojaus Persėjaus.

Graikų mitų pasakojama, kad Etiopijos žemę, vandens dievui Poseidonui įsakius, užpuolusi jūrų pabaisa. Karalius Kefėjus ir jo žmona Kasipėja kreipėsi į orakulą, klausdami, kaip išgelbėti šalį. Orakulas pasakė, kad šalis bus išgelbėta, jeigu tėvai jūrų pabaisai atiduos savo dukterį, karalaitę Andromedą. Tėvai vykdė orakulo

sprendimą. Bet tuo metu pasirodė herojus Persėjus, nukovė jūrų pabaisą, išgelbėjo karalaitę Andromedą, vedė ją ir išsivežė į Argosą.

Krikščionių mituose "šventam" Jurgiui priskirta karalaitė vadinama Aja, Kleodolinda ir kt. Rusų literatūroje ji vadinama caraite Jelzave-ta.

"Švento" Jurgio — slibino nugalėtojo — garbė greitai augo. Bažnyčiai laiminant, jis netrukus tapo Anglijos, Aragono, Portugalijos ir kitų valstybių globėju, pateko į Kryžiuočių ordino riterių vėliavą. Kai kuriose valstybėse buvo įsteigti jo vardo kariniai ordinaai (Anglijoje, Rusijoje ir kt.) Žodžiu, būvęs ramaus būdo "šventas" Jurgis-kankinys pasidarė "šventu" Jurgiu-nugalėtoju, karingu valstybių ir valdonų globėju, mielai dalyvaujančiu visur, kur tik jo garbei liejamas "netikėlių" kraujas.

Tą patį Jurgį, kurio vardu du šimtmečius kryžininkai žudė mūsų protėvius, vėliau, įvedus krikščionybę, bažnyčia padarė feodalinės Lietuvos kunigaikštystės "globėju".

Pravoslavų cerkvė pripažįsta du "šventuosius" Jurgius — kankinį ir nugalėtoją. Feodalinėje Rusijoje per Jurgines (lapkričio 26) baudžiauninkai galėdavo persikelti pas kitą poną. Kai 1581 metais buvo uždraustas toks persikėlimas, atsirado patarlė: "Stai tau, bobute, ir Jurginės!"

Lietuvoje galima išgirsti dainuojant giesmės parodiją apie Jurgį Zanavyką, kurį dievas siuntęs nugalėti smako, rijusio merginas.

Tokia vieno iš daugelio "šventųjų" evoliucija.

(Mokslas ir Gyvenimas)

Jis Visgi Pasimatė Su N. Chruščiovu

Kada lankėsi Francijoj N. Chruščiovas, Tarybų Sąjungos premjeras, užkvietus Francijos prezidentui De Gaulle, katalikų bažnyčios viršininkai uždraudė Dijon miesto majorui, 84 metų amžiaus katalikų kunigui, priimti svečius. Jam buvo įsakyta pasišalinti. Jis tą ir padarė.

Dabar, Chruščiovui atvykus į viršūnių pasitarimą, bet pasitarimui sugriuvus pačioje pradžioje, Dijon majoras kun. Felix Kir atvyko į Tarybų Sąjungos ambasadą Paryžiuje ir pasikalbėjo su Chruščiovu, kurs vėliau savo mašina nuvežė jį į Francijos seimą. Kir yra taipgi seimo narys.

Kir pareiškė, kad Chruščiovas esąs įsitikinęs, jog jis sugrįš į Paryžių po Jungtinių Valstijų rinkimų, kada atmosfera bus geresnė.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gegužės 14 dieną V. S. Kiniauskam jų dukters ir žentai ir artimieji surengė staigmeną ryšium su 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktu-
vėmis.

Vaisės atsibuvo parapijos svetainėj. Apart linkėjimų, jubiliejančiams atminčiai buvo įteiktos dovanos.

Montreale šiuo tarpu yra registruota 400,000 automobilių ir 75,000 sunkvežimių. Prie to, gatvėmis kursuoja autobusai.

Galima įsivaizduoti, kiek šios mašinos paleidžia į orą dujų.

Nekurie laikraščiai vėl pradėjo kalbėti apie požeminį traukinį. Girdi, sumažintų mašinų judėjimą mieste ir oras būtų švaresnis.

Populiarių Montrealo vaikų Zoologijos sodą Lafontaine parke atidarė gegužės 18.

Sakoma, kad bus keletas naujų dalykų.

Šį parką kasmet atlanko 86,000, žinoma, daugiausiai vaikai.

Electric Reduction Co. darbininkai, vadovybėje Atomic Workers Unijos, išsikovojo algų pakėlimą 14 centų valandai.

Dabar jų uždarbis bus \$1.74 į valandą.

Sveikatos departamento žiniomis, Riviere du Nord vanduo tarp Ste-Agate ir Montrealo yra labai užnudytas ir pavojingas ne tik gerti, bet ir maudytis jame.
B. K.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

R. Antanavičienė, Toronto, pridavė keletą jos ir draugo R. Barausko, ročesteriečio, atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 aukų. Aukų: P. Jasilionienė minėdama beartėjančią dešimt metų liūdną sukaktį nuo mirties savo gyvenimo draugo, visuomenininko ir poeto St. Jasilionio, paaukodama \$5.00 ir ročesterietis G. Mokevičius \$1.00.

Anna Stakenas, Freesoil, Mich., prisiuntė naują prenumeratą, atsinaujino sau ir paaukavo \$1.00.

A. Kmieliauskas, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą.

A. G. Maldeikiai, Springfield, Ont., reikšdami viešą padėką jų dukters priešvedybinės puotos ruošėjoms ir vestuvėse dalyvavusiems paaukavo LB paramai \$5.00.

Birutė Lukas (Pampalaitė), Vancouver, B. C., atsinaujindama prenumeratą ir

Valstybinis akademinis dramos teatras viiniečiams parodė naują pastatymą — amerikiečio dramaturgo Arturo Milerio "Komivojažerio mirtis" spektaklį. Pastatymui režisavo Lietuvos liaudies artistas J. Rudzinskas. Pagrindinius vaidmenis atliko Lietuvos nusipelnęs artistas A. Radzevičius, Lietu-

vos nusipelnusi artistė O. Knapkytė, Lietuvos nusipelnęs artistas H. Kurauskas, aktoriai M. Smagurauskas, V. Kybartas ir kiti. Nuotraukoje: scena iš pirmos dalies. Liuda — Lietuvos nusipelnusi artistė O. Knapkytė, Vilis Lomenas — Lietuvos nusipelnęs artistas A. Radzevičius.

Gerai, kad aš ne kunigas

ST. MARKONIS

Telšių Žemaitės v. vidurinės mokyklos direktorius

Prieš 37 metus aš ieškojau savo pašaukimo. Tuomet galvojau, kad pašaukimas — kiekvienam žmogui dievo skirtas gyvenimo kelias.

Sunkiai versdamiesi, tėvai leido mane gimnazijon. Kaip jiems atsidėkoti? Maniau, daug ką padarysiu, pasirinkęs pelningą profesiją. Tačiau kokią? Kuo būti? "Kuo busi?" — paklausdavo manęs ir gimnazijos kapelionas. "Nežinau", — atsakydavau. Kapelionas mokė, kad pašaukimą nurodo dievas, o aš su dievu dar nebuvau taršis. Tada ir nusprendžiau, jog laikas jau pasitarti.

Sventoriaus kanipe stovėjo koplytėlė su Jėzaus statula. Joje aš jausdavau daugiau dieviškumo negu altoriaus sakramente, kurio paplotėlius zakrastijonas kep-

davo, o aš karpydavau. Švenčiausias sakramentas tik tuomet darydavo įspūdį, kai kunigas jį patalpindavo į paauskuotus monstracijos rėmus.

Ėjo kalbos, jog šis nazarietis esąs stebuklingas. Tai ir privertė mane tartis su juo pašaukimo klausimu. Su drebančia širdimi verdavau koplytėlės duris, baimingai žvelgdavau į nazariečio akis. Melsdavausi. Bet veltui. Keliai įskausdavo, mintis pavargdavo, o atsako nebuvo.

Mano „pašaukimą“ pastebėjo davatkėlės, ir jų kalbos dar labiau sustiprino motinos viltis. Mintyse ji jau regėjo sūnų kunigą.

"Dievo namuose" aš nesijausdavau svetimas. Jau keletus metus patarnavau mišioms. Gerai žinojau bažnytines apeigas. Buvau čia ne tik maldininkas, bet ir kunigo pagalbininkas. Būti kunigu... Bet ar aš turiu pašaukimą šiam darbui? Kamavausi, nerasdamas atsako.

Kas geriau už kleboną galėtų man patarti? Tiesiai jo klausyti nedrįsau. Griebiausi diplomatijos. Pradėjau skolinti iš klebono knygas. Galvojau, dažni susitikimai privers jį pirmąjį pradėti kalbą šia tema. Tačiau veltui laukiau. Anaipol, kartą, duodamas man vienuolių seleziečių žurnalo komplektus, jis pasakė, girdėjęs apie mane negerų kalbų. Girdi, aš lankęs moksleivių "Kultūros" būrelio susirinkimus, ar tik nesiruošias būti "cičiliuku".

T. Rimdžius, Toronto, pridavė už parduotą literatūrą \$3.50.

M. K. Buzunienė, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo W. Marcinkaus \$1.00 aukų.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Aukų: Ch. Balchunas \$1.50 ir S. Griškus 50 c.

J. Boris, Nanaimo, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Tokiame susirinkime būvau tik kartą, ir tai atsitiktinai. O klebono užuomina sukėlė manyje vidinę audrą. Ką kalbėti apie dievišką pašaukimą, jei klebonas abejoja mano ištikimybe bažnyčiai? Nutariau abejones išblaškyti. Pasidariau dar maldingesnis. Tačiau iš klebono patirto "šalto dušo" negalėjau užmiršti. Vertėtų čia prisiminti ir antrąjį "šaltajį dušą", kurį patyriau iš to paties klebono.

Vasaros atostogų metu žvejojdamas sugavau ungurį. Namuose nebuvo nė kąsnelio duonos, ir, motinos patariau, nunešiau ungurį klebonui. Pinigo aš už tai tikėjau si gauti, o gavau... abrozdelį. Tas abrozdelis ilgai degino man rankas. Bet visgi mano "pašaukimo" tapti kunigu nepalaužė. Puoselėjau viltį, kad anksčiau ar vėliau dievulis išblaškys mano abejones, duos atsakymą. Šitai vildamasis, pamenu, nuėjau į mokytojų kambarį pasiimti pažymėjimo. Vienas mokytojas paleido man repliką: "Tai į kunigų seminariją? Geriau piemenauti".

Tada aš nepatikėjau mokytojo žodžiais. Ypač veikė tėvai, kurie labai troško mane matyti prie altoriaus. O gal per tėvus dievas ir reiskė savo valią? Juk viešpaties keliai nežinomi. Be to, pradėjau tikėti gimnazijos kapeliono žodžiais, jog skurdas ir visokios negerovės esą šioje žemėje vien dėl to, kad ne visi pažįsta tikrąjį, atseit, katalikų, tikėjimą. Kad viso to nebūtų, mokė jis, reikia gerų apaštalų — dievo mokslo skelbėjų.

1922 metais, būdamas dvidešimties metų, atvykau į Kauno "šventąją mokyklą" — kunigų seminariją. Stotyje susipažinau su to pat tikslo siekiančiu draugu — Jonu Zviniu. Jis atvirai prisipažino, jog kunigo profesiją renkasi grynai praktiniais sumetimais. Jo nuomone, pašaukimas garantuotas, jei išlaikai egzaminus. Egzaminų jis neišlaikė, tačiau savo pašaukimu nesuabejojo. Nutarė pašaukimą surasti kitais metais. Taip jis ir padarė.

Nukrypsiu čia, papasakodamas tolesnį Jono Zvinio kelią. Kaip jis ganė aveles iki 1941 metų, nežinau, bet hitlerinės okupacijos metais kryžių jis paėmė į kairę ranką, o į dešinę — šautuvą. Klebonavo jis Dubingiuose. Ten ir suorganizavo buržuazinių nacionalistų gaują, terrorizavo Tarybų valdžiai prijaučiančius žmones. Dubingiškiai jį praminė "juodoju raiteliu", nes klebonėlis jodinėjo ant juodo arklio. Išvadavus Lietuvą iš hitlerinių grobikų, Zvinys susidėjo su banditinėmis gaujomis, žudžiuisiomis nekaltus žmones. Ne sakramentais, o kulkomis lydėjo jis ganomuosius į

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfielodus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: Belair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

aną pasaulį ir savo pašaukimo neprarado.

Pamenu, kaip prieš stoja muosius egzaminus seminarijos rektorius Maironis paklausė, ar mes turim pašaukimą. Ir aš, ir Žvinyne atsakėme "taip". O kur buvo pašaukimų "autorius" dievulis? Nejaugi jis klydo, jeigu gyvenimas padiktavo ne vien man, bet ir daugeliui kunigų kitokius pašaukimus?

Pašaukimo klausimą persvarstinėti per septynerius metus seminarijoje buvo progų ir laiko. Kaip jau tada pastebėjau, daugelis kunigų vykdė vieną bažnyčios tėvų priesaiką: nepapiktinti "mažutėlių", t. y. tikinčiųjų. Nuo jų reikia slėpti tikrąjį savo "skaistybės" veidą. Seminarijoje klierikai pašnibždomis viens kitam pasakojo įvairias nešvarias istorijas. Iš lūpų į lūpas buvo perduodama, jog vienuolė kazimierietė tapusi neščia nuo prelato Olsausko. Tačiau prelatas taip ir liko prelatu, "Saulės" draugijos pirmininku, moky-

tojų seminarijos ir gimnazijos vadovu.

Slaptai taip pat buvo kalbama, jog jėzuitų ordino provincialas tėvas Kipas savo bute neprideramai pasielgęs su mergaite, kuri išėjo iš kazimieriečių vienuolyno. Iškvieistas pas Kauno arkivyskupą, pasiteisino, jog jėzuitai naudoja įvairias priemones sieloms prie dievo pritraukti. Tuo viskas ir baigėsi.

Kuo vyresniame kurse būdavo klierikas, tuo mažėjo jo pamaldumo entuziazmas, tuo daugiau jis gyveno praktinėmis nuotakomis. Prasidėjo kalbos apie pajamas, apie turtines parapiją ir t.t.

Baigęs kunigų seminariją, buvau paliktas aukštosios teologijos studijoms — ruoštis moksliniam laipsniui. Apisigyvenau tada pas vienuolius marijonus. Ir daug kam mano akys atsivėrė. Aš pamaciau tariamą vienuolių kūno marinimą — jie gyvena ištaigingiau ir sočiau už kunigus. Jie ne tiek kalbėjo

apie dievulį, kiek apie pirkimus, namų statybą ir kt.

Kai nuostojau tikėti, dar kurį laiką kunigystės nemėčiau.

Praktinis kunigų gyvenimas kėlė vis didesnį nusivylimą ir pyktį. Tarnavau pas tris klebonus. Ir visi trys daugiau rūpinosi kiaulėmis, karvėmis ir arkliais negu apaštališka misija. Negaudavo jie reikalaujamos sumos pinigų, tai nelydėdavo į kapines mirusiojo, netuokdavo.

Kunigystę mesti ryžausi ne iš karto. Jau netikėdamas, dar porą metų kunigavau. Tie pora metų buvo ištisa kankynė. Teko veidmainiauti, apgadinėti kitus ir save. Netikėdamas stebuklais, laukiau stebuklo, kuris išvaduo-tų mane iš kančių. Niekas manimi nesistebėjo. O dažnai "pasiguosdavo": "Tu manai, jog aš tikiu? Atliki-

nėju pareigas, o ten yra kas, ar ne, kas man rūpi". Net arkivyskupo sekretorius vingriai įrodinėjo, jog geriau likti kunigu netikint, negu papiktinti tikinčiuosius, metus kunigystę.

Atsisakyti kunigystės a-

nais laikais — 1935-1936 metais — buvo skandalas. Tave pasmerkia bažnyčia, kuri toki netikėli išplūsta ir apjuodina savo spaudoje. O valdiškai tarnybai gauti visos durys uždarytos. Ir visgi aš (Pabaiga ant 12 pusl.)

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytos siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randaai:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiūsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkimimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti medaigiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST

Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Maito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarucių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$3.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mea jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

J. DOVYDAITIS

Molinis Puodas

Apsaka

(Tasa)

Ridiko veidas palengva išblyško, ausų galiukai pabalė, kaulėta nosis atsikišo.

— Kikilas jūsų geras draugas?

— Taip.

— O kodėl jūs jam nepadėjote, kol dar buvo nevelu?

— Mes visi jam turėjome padėti...

Ridikas tarsi ir negirdėjo mano atsakymo. Jis apsibėrė pikty žodžių kruša:

— Jūs negudraukite!

Ar žinote, kokią žalą darote žmogui, gindami jį nuo užtarnautos visuomeninės kritikos? Tai atsilikimas, šeimyniškumas, nesveikos nuotaikos. Mes — prieš supuvusį liberališkumą. Ką gi jūs norite įrodyti, gindami lepsi?

Ridikas kilstelėjo smakrą, ištempė liesą krūtinę, atrodė dar aukštesnis ir pasidarė panašus į geležinį žarstėklį.

Mane apėmė įtūžimas.

Prieštaringos mintys pynėsi galvoje. Aš norėjau bartis, bet trūko tinkamų žodžių.

— Lengviausia yra smerkti... Lengviausia būti tokiu prokuroru, kuris griausmingai kaltina, nei su byla nesuspajinęs...

— Žodžiai, žodžiai! — užriko labai nepatenkintas Ridikas. — O ar tamsta tą bylą gerai žinai?

Matyt, labai jaudindamasis — net lūpos tirtėjo — nuotrupomis ir nesklanžiai ėmiau pasakoti apie Kikilo šeimyninę nesantaiką ir naują gimį sūnų.

Ridikas giliau užsimaukšlino skrybzlę, krustelėjo viena pėtį.

— Kas ten jų lovoje darosi — ne mūsų reikalas! Kodėl jis pats tyli, lyg liežuvį prarijęs? Ar užmiršo kelią į komitetą? Adresą žino? Jei užmiršo, priminkit. Tai gerų draugų pareiga.

Ir nueidamas Ridikas sumurmėjo, kad rytoj ateičiau apsitvarkęs ir apsiskutęs, nes mane filmuos. Aš žiūrėjau į nutolusią profsąjungos generolo nugarą ir man rodėsi, kad ten žengia paragrafų, dorų įstatymų, taškų ir kablitaškių raizginys. O širdies vietoje — rašalinė su plunksnakočiu, pasiruošusiu parašyti labai gerą ataskaitą.

Nuskubėjau pas Kikilą. Norėjau jį perspėti, o gal ir padrašinti sunkią valandą. Spindėjo vilties kibirkštėlė — gal ką nors bendrai sugalvosime, kad atitolintume negailęstingą Ridiko rykštę.

Elektrikas Čiečka talkininkavo nepažįstamam vyrui su languotu, užpakalyje prakirptu švarkeliu. Jie triūsė prie didelių prožektorių, tvarkydami prijungimo laidus.

Elektrikas pasakė, kad brigadininkas šį rytą trumpai pasirodęs, bet paskui kažkas jį iškvietė prie telefono. Kikilas trumpai užgaiso raštinėje, grįžo baltas lyg popierius, nusiplovė rankas ir galvotrūkiškai išnėrė, pasakęs, kad šiandien jo nebelaikytų.

Gal jo sūnus pavojingai susirgo?

Dar niekad man nebuvo tokia ilga diena. Visa širdimi gailėjausi bičiulio.

Juo ilgiau galvojau, tuo labiau niršau, kad esu bejėgis įrodyti Ridikui savo tiesą. Ką daryti? Kaip nustumti nelaimės audrą, nenumaldomai slenkančią ant Kikilo galvos?

Prieš pat pietu pertrauką tvirtai susijuočiau diržą ir nuėjau į raštinę. Paskutinė viltis — direktorius ir partorgas. Iš direktoriaus labai daug nesitikėjau — visi jį vadino "sausuoliu", nes plačiai buvo žinoma, kad darbininkų asmeniniais reikalais direktorius nemėgo rūpintis. Mandagiai išklaudydavo ir savo nuomonės nepasakęs, būtinai siūsdavo į kitą kambarį: "Suderinkite su draugu Ridiku..." Partorgas Laurelis elgdavosi kitaip. Jis net kieme kurį susistabdęs mėgdavo pats pirmasis užmegzti kalbą ir klausinėdavo apie žmoną, vaikų pažymius, žūklę, medžioklinių šautuvų kalibrus, perskaitytas knygas, giminaičius užsienyje, namukų statybą... Vestuvėse ir varduose jis linksmas sėdėdavo už stalo ir traukdavo dainą.

Laurelis pagyvenęs žmogus, keturių vaikų tėvas, su kulkos pėdsaku kairiajame žande — rausva, gilia duobute. Tas ženklas — keturiasdešimt šeštųjų metų kovų su banditais atminimas. Su juo buvo galima pasišneketi apie Kikilą. Neišjuoks ir ranka nenumos. Galite paklausti, kodėl iš karto nesikreipiau į partorgą Laurelį. Nekaltinkite manęs!... Aš gi gerai žinojau karštakošio Kikilo būdą. Savo žaidžą jis slapstys ligi paskutinio. Oi, kaip žiauriai Kikilas užpyks, jei jo nepasiklausęs, drįsiu išieškoti jam pagalbos. Įsižeidęs jis tuoj atžariai atmesdys mūsų talką, nesiskaityda-

mas su šurkščiu žodžiu. O partorgas Laurelis neužsitarnavo tokio nepelnyto pykčio. Tačiau šiandien man nieko daugiau nebeliko.

Sekretorė, išblyškusi, gerokai senstelėjusi mergina, kaštoniniais plaukais ir tamsiai raudonomis lūpomis, kilstelėjo nuo lenkiško žurnalo akis ir atsakė, kad direktorius ir partorgas išvykę į konferenciją Liaudies ūkio taryboje. Pasitarimas užsitęs ligi vakaro. Šiandien nebus.

Pastovėjau minutę, liūdnai žiūrėdamas į žalia cerata atprauktas duris. Štai ir paskutinė žvaizdelė užgeso. Rytoj jau bus per vėlu...

Bet argi taip lengvai ir pasiduosim?

Lipant laiptais, toptelėjo nauja mintis. Skubiai sugrįžau ir užsirašiau Laurelio buto adresą. Sekretorė į mane žiūrėjo nepalankiai.

— Kas gi jums dega? Ryt iš ryto jie abu bus fabriko... Mus visus filmuos!

Net nemirktelėjęs išdrožiau:

— Girdėjau — ieškos naujų kino žvaigždžių... Neuzmirškite pasigražinti!

— Tamsta su savo suodina nosimi ypač pageidautinas! — atkiro sekretorė. Ji pažiūrėjo į mane, tarsi norėdama nuskandinti vandens šaukštę.

Per visą fabriko teritoriją dusliai zimbė skambučiai. Pietų pertrauka. Atsitarė durys, ir ėmė tvinti žmonės. Pirmas iš dailidžių cecho išsprūdo senis Jackus, medžių dulkėmis pasidabruotais antakiais.

Pamatęs mane, jis nesivarždamas aplinkinių, plačiai nusišypsojo ir garsiai šūktelėjo:

— Užmoci kvailio puodą savo draugui ant durnos galvos! Cha, cha, cha! Kišot kitiems pipirus, o dabar patys kramtysite... Cha, cha, cha...

Jis visas net krestelėjo iš džiaugsmo.

— Nesiziok taip plačiai, dėde, dar varna košės dribtels... — atsakiau ir pranėriau pro šalį.

Bet šios dienos nemalonumai nesibaigė. Namu neužsukęs, pakniopstomis bėgau į Vaičiaičio gatvę. Negailėjau Kikilui karčių žodžių, ruošiausi griežtam pokalbiui. Du išžiūrėjau! Jeigu tai dovanotina jaunai moteriai, kuri dar tebesiblaško tarp mergystės dienų linksmybių ir šeimos rūpesčių, tai ką pasakyti apie Kikilą — rimtą darbininką? "Kodėl prarūgai lyg blogai išmaišyta tešla? Kodėl keli uraganą vandens stiklinėje? Mano bičiuli, gal ir labai tave skaudina šeimos ginčai, bet kad tu šitaip susmegtum lyg per senes grybas — nesitikėjau. Laurelis visada sakydavo, kad tarybiniai žmonės neten-

ka kojų ir išmoksta skraidyti, netenka rankų ir akių, o baigia universitetus... Paraližuoti, akli ir gulį lovose parašo nuostabias knygas. O tu — sveikas, jaunas, stiprus vyras, puikaus berniuko tėvas, pagarsėjęs brigadininkas, susidūręs su asmeniniais nemalonumais, ištižai lyg pradurtas sviedinys. Tave net paspirti nesinori. Gėda tau, Kikilai. Ar tu nesi panašus į molinį puodą? Apleidai brigadą, tapai pravaikštininku, tinginiu, bobos kuntapliu... Velniai tave rautų, Kikilai! Niekas tavęs nebarė, o dabar aš iškoliosiu, kad paraustum ligi plaukų šaknų... Stok, ištiželi!... Nusivalyk bobiškas ašaras. Pakelk smakrą. Didžiukis, kad aplink turi draugų. Remkis jais. O jei ne — mes nusisuksim nuo tavęs ir tada grimzsk į pelkę... Tokiems ten ir vieta".

Ilgai stuksenu į verandos duris. Stiklo atspindyje mačiau ant šono pakreiptą beretę, plačiai atvertą marškinių apykaklę, kietai sučiauptas lūpas ir aršias, nenuolaidžias akis. Jos nieko gero nežadėjo buto šeiminkui.

Galų gale atšlepsėjo Kikilas, žaliais suglamžytais marškiniiais. Atsagstytos rankovės pleveno lyg perlaužti sparnai. Nejaugi, žalstys miegojo?!

Kikilas buvo pasisėjęs, sulamdytas, o akys žibėjo lyg žarijos. Jis ilgai graibė raktą, jo rankos virpėjo it seno girtuoklio.

Nė žodžio netardamas, tarsi jis manęs seniai laukė, įsivedė vidun. Papurtusiu, neveikiai raudonu veidu vaikštas miegojo, paguldytas ant neapvilktos pagalvės, iš kurios lindo plunksnos. Ant kėdžių ir grindų draikėsi auksiniai vystyklai, buteliai, aliuminio puodeliai, šaukštai, popieriniai maišukai. Kikilo švarkas buvo nusviestas į kampaną.

— Ačiū. Žinojau, kad ateisi... — tarė jis užkimusiu ir tyliu balsu. — Tss... Garsiai nekalkėk... Ką tik užmigo! O rėkė, plyšojosi, mania užduos... Pabūk, pasaulogok, kad atbudęs nenuriedėtu... Aš pakviesiu daktarą.

— Lukterk! — nusitvėriau už rankovės. — Kur Aurelija?

— To vardo neminėk! — lyg kirviu jis nukirto.

Nuo Kikilo šūktelėjimo vaikas suknerzė, kažką lūpomis suėpsėjo ir neramiai apsitvertė ant kito šono.

Kikilas pakėlė nuo žemės sulamdytą mėlyno popieriaus gniužulėlį, ant stalo padėjęs, delnu išlygino ir atkišo man.

Didelės, gražiai išvedžiotos ir taisyklingai išrikiuotos, su linksmomis nodegutėmis raidės liejosi į žodžius, sakinius. Aš apstulbau, perskaitęs pirmąją eilutę. Mirgėjo,

liejosi žodžiai, biauūs, keisti, šalti žodžiai:

"Kantrybių taurė kupina. Tavęs mylėti negaliu, nejauciu aistros, net prielankumo. Dėl kvailo padorumo ar žmonių akių, kurie visi man nusibodo su savo skatikais ir vargais, tik pražydušios jaunystės neaukosiu..."

— Ji išprotėjo? — nebaišges skaityti, tariu Kikilui. — Ir ji pametė savo vaiką?

— Ji pabėgo su buhalteriu... — atsakė Kikilas. Dabar jo veidas atrodė pilkas it pelenai, vien tik akys — žarijos užsiplieskė kažkokia staigia ugnimi. Bet labai trumpai. O jis vėl staiga apgeso, ir prieš mane stovėjo palūžęs, biauuriai žjeistas ir apgautas, gėdos gniuždomas, sutrikęs ir parblokštas žmogus.

— Tu ją mušei? Ižeidinėjai? — tardžiau draugą. — Kodėl taip įvyko?

— Ji — pusprotė! — drėbė Kikilas. — Ji ne žmogus, o nuodai...

Kikilas išbėgo daktaro. Paskui sugrįžo. Dviese prasėdėjome pusvalandį. Jis suspėjo man šį tą papasakoti, šį kartą nesivarždamas, dosniai apnuoginęs šeimos žaidžą. Jis nesidengė, nesišlėpė.

Aurelija Kikilą apgavo pirmąją pažinties valandą. Ji nuslėpė, kad buvo dukart ištekėjusi. Pirmą sykį — už keturiasdešimt aštuonerių metų restorano direktoriaus, gyvenusio Liepojoje. Jis, Aurelijai padovaną auksinį laikroduką ir užkariavo aštuoniolikmetės širdį. Po trejeto medaus mėnesių išvykęs komandiruotėn, jis atsiuntė Aurelijai staigią telegramą, kad išsieteisinti jam nepavykę, iškelta byla, jis rytoj ar poryt bus suimtas ir nuteistas. Ji esanti laisva ir tegul pasiima spintoje jo žeminio palto bebro apykaklę įsiūta jai dovaną. Juo greičiau tai padarys, tuo geriau, nes daiktai bus aprašyti, turtas konfiskuotas.

Aurelija paskubėjo pasižiūrėti, kokią dovaną jai parėngė jos "senis", kaip švelniai jį vadindavo. Su žirkulėmis jaunoji žmona ėmė ardyti bebrinės apykaklės pamašalą, užčiupo kažką čėžant, kažką kietą. Tačiau tuo metu į duris pasibeldė keli milicijos vyrukai. Jie pažėjo baigti apykaklės apžiūrėjimą. Ten buvo kelios aukso plokštelės ir devyni tūkstančiai šimtinėmis.

Į lagaminėlį susidėjusi savo baltinius ir sukneles, Aurelija grįžo pas motiną, draudimo agentę, našlę, kurios vyras, ištremtas į Dimitravos stovyklą, susirgo ir mirė. Aurelijai tada buvo trylika mėnesių.

Į stiklinės verandos duris kažkas beldėsi. Atvažiavo greitoji pagalba. Išsiritę daktaras, nedidelis, akiniuo-

tas žmogelis.

Jis mitriai apžiūrėjo vaiką, delnu pliaukštelėjo jam per nuogas strėnas, berniukas garsiai žagtelėjo ir ėmė šypsotis.

— Pervalgydintas! — tarė daktaras, apsidairydamas po netvarkingą kambarį. — Pirmagimis? O kur jo motina?

— Į miestą išėjo... — su-niurnėjo Kikilas, nuleidęs akis.

Daktaras atburbėjo lyg išmuktą maldele, kaip ir kada maitinti berniuką. Neprisėdęs jis prirašė vaikui dar kažkokių druskelių, kurias reikia ištrinti drungno vandens šaukštelyje ir sugindyti prieš valgi. Ir vėl lengvutė eiseną, užtrukęs mažiau kaip dešimt minučių, daktaras išskubėjo.

Kikilas sėdėjo ant minkštasuolio, graudžiai žiūrėdamas į berniuką, tampantį at-segtą tėvo marškinių rankovę, ir ilgai tylėjo. Man pasirodė, kad jis užmiršo baigti pradėtą pasakojimą.

— O kas buvo antrasis? — paklausiau.

— Kas antrasis? — nu-stebęs kilstelėjo miglotas, skausmingas akis Kikilas.

— Aurelijos... draugas ar vyras...

— Antrasis buvo tas... Kuriam aš... Tada Palangoje, prie šokių aikštelės, įvykau... Jie šiaip sau gyvenono balonumui... Pusmetį. O ji man sakė, prisiekė, kad jis niekad nebuvo jos prisilie-tęs...

Delnu jis užden-gė veidą, palinko ir baisiai sunkiai at-siduso, tartum staiga jam kas būtų įsmeigęs peilį į tar-pumentę.

Antrasis Aurelijos vyras — šviesiaplaukis bernas — jauną moterį prisiviliojo, išnuomavęs gražų kambarėlį pušyme. Jis, — graveris, vy-rukas su pinigais, bet labai meilės istorijų nuolatins. Aurelija nuo jo atšalo, nes jis kartais krisdavo, apimtas nuomario priepuolių. Tai ją labai gąsdino.

Kikilas ilgai nežinojo šių Aurelijos istorijų. O ji pati nesiskubino jų atskleisti. Ją džiugino jauno, sveiko ir nuoširdaus vyro paprastumas, beribis pasitikėjimas, akla ir nuolanki meilė. Jo globoje ji tarsi valėsi nuo jaunystės purvų. Aurelija, kraštai mylinčio vyro apka-binta, užmiršdavo visa, tai, kas ją pažemino ir išjuokė, užmiršdavo savo paslaptis, apgaule, sąžinės priekaištus. Aurelijai rodėsi, kad ji nau-jai prisikėlė, gyvena pirmąjį niekieno ir niekad nesutep-tą, šviesų meilės gyvenimą. Ji gyveno užsimėrkusi, nenorėdama niekad pažvelgti atgal. Ji norėjo pabėgti nuo praeities, kuria didžiutis negalėjo.

Bet kiekgi galima gyven-ti su apgaulės dėme sieloje? Slaptą ligą kada nors iš-

duos nepakeliami skausmai. Nematomas defektas metalo šerdyje pavirs atviru lūžiu. Sielos puvėsiai — žmonių kančių konvulsijomis.

Graveris mokėjo ne tik daryti įrašus ant auksinių žiedų ir dovanojamų portsigarų, bet ir gudriai megzti nešvankias intrigas. Jis iš Aurelijos, jau ištekėjusios už Kikilo, pareikalavo dėmesio ir artumo.

Aurelija su panieka at-metė jo pasiūlymus. Bet graveris, daug meilės arklukų jodinėjęs, nenorėjo prisipažinti atstumtas. Jis neatsitraukė, rėpliojo jaunos moters šėšelyje it voras ir atkakliai ją gundė. Jis nesivaržė net grasinti.

Aurelija drebėjo iš baimės, kad jos praeities nesu-žinotų vyras. Ją smaugė nerimas. Ji svyravo... Bet mo-čerys turi savo gynimosi tak-tiką ir strategiją. Ir štai Aurelija naudojasi paskutine iš-sigėlbėjimo priemone. Ji pa-dovanos Kikilui nuostabų kūdikį! Tai bus kartu ir jos prisikėlimas, didi taika, paskutinis smūgis gąsdinan-čiai praečiai.

Graveris sužinojo, kad Aurelija tapo motina. Ji anksčiau suspėjo pagimdyti sūnų, negu jam pavyko tekš-telėti kupiną dumblo sauja svetimon laimėn.

"Kaip dabar pasielgs šis epileptikas, — galvojo nerimastaudama Aurelija. — Ar turės jis nors krislelį sąžinės?"

Iš niekšų nėra ko tikėtis malonės... Graveris susira-dė į save panašų nenaudėlį, gerai pavaišino jį, o šis su-krevezėjo laiška be parašo.

Kikilas skaitė pasityčioji-mo kupiną laiška, ir jį krė-tė drebuly.

Aurelija buvo staiga už-klupta, jos rūpestingai slėp-tos paslaptys apnuogintos ir paskelbtos gėdos trimitu garsais.

Ar bereik daug kalbėti apie Kikilo įžeistą ambiciją, jinrį ir aitrų sielvartą, kad jo žmona, kuždėdama meilės priesaikas, jam melavo...

Jei nebūtų vaiko — nu-sprendė nesvyruodamas Kiki-las — juodu išsiskirtų tą pa-čią valandą, kai tik jis per-skaitė laiška. Nė vienos laišk-o eilutės Aurelija nepajėgė nuglūdyti.

Bet štai greta — kūdikis. Jo sūnus. Jo šviesi ir džiaugs-minga svajonė.

Protingi žmonės sako, kad jaunai moteriai, gyvenimo verpetuose kluptelėjus, rei-kia atleisti, didžiadvasiškai ištiesti ranką. Reikia būti humaniškam. Nėra blogų žmonių. Yra bloga aplinka, voratinklis. Užmiršk prieta-rus, senas sąvokas, draskyk voratinklį, naikink tai, kas žmogų atidalina nuo didžios žmogų gyvenimo paskirties... Padėk žmogui būti žmogu-mi.

Kikilas nepriklausė prie šių protingųjų ir išmintin-gųjų.

Jis buvo ištikimas savai gyvenimo tiesai. Jis — ego-istas savo meilei. Ji priklaus-o jam ir niekam kitam. Be-sąlygiškai. Ir be jokių nuolaidų nei praečiai, nei ateičiai...

Vaiką jis mylėjo. Vaiko motinos Aurelijos neapken-tė.

Kaip suderinti šiuos du prieštarigus jausmus?

Aurelija jautė, kad jos da-bartinis vyras kiekvieną se-kundę ieško joje vien blogo, apipila priekaištais, niekina ją. O ji norėjo atramos, pa-guodos, pasitikėjimo.

Vaikas — nuoširdi dova-na vyrui, kaip ji galvojo, ne-sutaikė juodviejų. Ir Aurelija ėmė neapkęsti naujagi-mio, nes dabar jis virto naš-ta, grandinė ir reikalavo jos pasiaukojimo.

Neatsparioje, jausmingo-je Aurelijos sieloje greit įvy-ko lūžis.

Reikėjo atkeršyti Kikilui, savo likimui, visiems, kurie ją niekina ir neupranta jos noro atversti šv esų, naują gyvenimo puslapį.

Ir Aurelija nusprendė — ji išplės šį puslį, nes ją šiurkščiai atstumia...

Jeigu ją niekina, — tegul niekina ir dvigubai sėista! Ji plauks su srove, nes jai neištisė rankos ir nepadėjo išlipti į tvirtą krantą.

Ir Aurelija nuplaukė su buhalteriu, apvytusi žmogeliu, patyrusiu užuojautų dalintoju, nepatenkintu savo monotonišku likimu ir nuolat sirguliuojančia žmo-na, gausiais šeimos rūpesčiais ir besartinančia senat-ve, trokštančiu jaunystę menančių įspūdžių.

— Jei ir grįžtu, šio buto durys jai uždarytos... — nesvyruojančiu balsu tarė Kikilas. — Bet ką gi man dary-ti su vaiku?

— Vaikas bus laiminges-nis, negu judu abu... — iš-tariau, vis dar neatsikvošė-jęs nuo to, ką išgirdau. — Bet per anksti sugriuvai... Ar žinai, kas darosi fabri-ke, tavo brigadoje?

(Bus daugiau)

Ivairyenybės

Septyni metai be maisto

Kuo silpnesnė medžiagų apykaita gyvūno organizme, tuo ilgiau jis gali išgyventi be maisto. Tuo ir paaiškina-mas faktas, kad šaltakraujai bei žemesnieji gyvūnai iš-tvermingesni už paukščius ir žinduolius. Tiesa, šikšno-sparnis irgi šiltakraujis, bet be maisto jis gali išbūti 12-18 dienų. O vienas jų bada-vo net 48 dienas. Kaip mato-me, nėra taisyklės be išim-ties.

Tačiau šaltakraujai gyvū-nai gali būti needę ištisais mėnesiais. Iš jų galima pa-minėti kai kurias žuvis, vėž-lius, gyvates, krokodilus, aš-tunkojus, vėžius, kirmėles.

Ypač ištvermingos badui aktinijos. Kai kurios jų lai-komos akvariumuose, išbū-davo be maisto po 2-3 metus. Per tą laiką smarkiai suma-žėdavo aktinijų svoris, jos sumažėdavo, bet gavusios maisto ir vėl labai greit — po kelių dienų — atgaudavo pirmąją savo formą.

Vienok visus badavimo re-kordus yra sumušusios er-kės. Jos be maisto gali išgy-venti daugiau kaip 7 metus! Tuo sunku patikėti, bet tai yra mokslinis faktas.

Kas met neišaiškinama 100,000 žmogžudysčių

Jungtinėse Valstijose kas-met lieka apie 100,000 žmog-žudysčių neišaiškintų, žmog-žudžiai nesusekami. Dau-giausia tokių nesusektų žmogžudžių yra tarp farme-rių ir mažuose miesteliuose.

Tik dešimtdalis žmogžu-dysčių išaiškinama, žudikai susekami.

Laivai plauks skersai TSRS

Už septynių metų dideli jūriniai laivai galės plaukti skersai per visą Tarybų Są-jungą iš Šiaurinio okeano į Juodąją jūrą.

Dabar jūriniai laivai jun-gia Maskvą su Juodąja jūra. Gi kada bus baigta gilinti ir platinti linija tarp Volgos upės ir Onegos ežero, tai ta-da atsidarys jūriniam laivams kelias 2,000 mylių il-gio.

"Didžiakojų šalis"

Kelionės aplink pasaulį metu Magelanas su savo lai-vais žiemojo San-Chuliano užtakyje, pietrytinėje Pietų Amerikos pakrantėje.

Į pakrantę pažiūrėti laivų dažnai atėdavo aplinkiniai gyventojai, nustebinę ispa-nus savo didumu. Jūreiviai

juos praminė patagonais, o tai ispaniškai reiškia didžia-kojus.

Nuo to laiko ir visa pata-gonų gyvenama šalis buvo pradėta vadinti "Didžiakojų šalimi" — Patagonija (pie-tinė dabartinės Argentinos dalis).

Paieškojimai

Ieškoma Kielaitė-Kana-virekienė Julijana, d. Sima-no, apie 60 metų amžiaus, prieš 47 metus išvykusi į Ar-gentiną. Ieško Ieva Kielienė, gyvenanti Ramygalos rajone, Šilų apylinkėje, Dudelėnų kaime. Lithuania, USSR

Emilijus Ruikis, s. Juozo, ieško savo tėvo Juozo Rui-kio, gimusio 1889 m. ir brolio Ruikio Osvaldo, gimusio apie 1912 m., iš Vilkaviškio apsk., Virbalio valsč., Kybeikių kai-mo išvykusių 1925 m. į Bra-ziliją, o 1939 m. iš Brazilijos į Urugvajų. Prašo atsilipti ar žinančius pranešti šiuo adresu: Kėdainių rajonas, Kunionių paštas, Būdaviškių kaimas. Lithuania, USSR.

Paieškau pusbrolio Laury-no Šlekio, kilusio iš Panevė-žio apskr., Kupiškio, išvyku-sio į Jungtines Valstijas.

Prašau atsilipti ar žinan-čius pranešti:

Angelė Skrupskienė-Ma-siulytė,

Paizinio kaimas
Simonių apylinkė
Kupiškio rajonas
Lithuania, USSR

Paieškau seserį Akvilę Matulienę - Skrupskytę, d. Kazio, kilusią iš Panevėžio apskr., Simonių valsčiaus, Paizinio kaimo, išvykusią į Jungtines Valstijas.

Prašau atsilipti ar žinan-čius pranešti:

Stasys Skrupskis
Paizinio kaimas
Simonių apylinkė
Kupiškio rajonas
Lithuania, LSSR

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto van-dens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — pri-einama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.

Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Padėkos

Prašom priimti širdingą padėką nuo mūsų visiems mūsų dukros Jenny Maldeikytės vestuvių dalyviams, kuriuos įvyko šių metų balandžio 23 dieną.

Dėkojame už dalyvavimą ir brangias dovanas.

J. A. Maldeikiai
Springford, Ont.

Dėkojame už surengimą mums netikėto pokilio ir brangias dovanas. Ačiū visiems, kas prisidėjo taip gausiai. Labiausiai ačiū A. S. Gendrenams, jų dukrelei July, G. A. Streliam, A. Skudieni. Taip daug darbo įdėjo. Mes esam labai dėkingi.

Jenny ir David Ramer

GERAI, KAD AŠ NE KUNIGAS

(Atkelta nuo 9 pusl.)
nusivilkau kunigo sutaną. Daugiau apgaudinėti nei savęs, nei kitų negalėjau. Juk aš netikėjau.

Po daugelio metų, jau po fašistinės okupacijos, teko

kalbėti su vienu buvusiu kunigu. "Gerai, jog aš ne kunigas", — pasakė jis, prisiminęs buvusius draugus.

Gerai, jog aš ne kunigas; nes po viso šito būtų gėda pažvelgti žmonėms į akis. Kunigystės šventumas, pašaukimo dieviškumas sprogo kaip muilo burbulas. Gyvenimo logika padėjo man išsipainioti iš tariamo pašaukimo voratinklio.

Toronte baigiamam statyti raštinių pastatui praeitą savaitę buvo įdėtas Kanadoje žinomas didžiausias lango stiklas. Šis stiklas yra 202 colių aukščio, 121 colių pločio ir pusės colio storio. Jis sveria 1,250 svary ir kainavęs \$1.000.

Šio stiklo įdėjimui į vietą dirbo 12 darbininkų. Svarbiausią rolę atlikęs mechanikas oktopinis siurblys, kurio keturios šakos, lėkštės dydžio, su stipriais siurbliais, pakėlė jį ir su darbininkų pagalba įstatė į vietą.

Prie darbo dirbusieji specialistai darbininkai, sako, kad tai buvę labiausiai juos jaudinantis darbas.

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos
Lietuvių Ruošiamas

Liaudies Balso Metinis Piknikas

įvyks

Sekmadienį, Birželio (June) 26 d.

Eldorado Parke, prie Brampton, Ont.

Visus Liaudies Balso skaitytojus gyvenančius Pietinėje Ontarijoje labai prašome ruoštis dalyvauti šiame piknike. Windsor, Hamiltono, Londono, Delhi apylinkėse ir Toronto Liaudies Balso rėmėjus prašome nominuoti ir rinkti kandidatus į šių metų LB pikniko žvaigždes.

Platesni pranešimai apie ruošiamą pikniką tilps vėliau.

Pikniko Ruošėjai

Toronto Lietuvių Vaikai Mokosi Baletą

Praėjusią savaitę ketvirtadienio vakare turėjau progą pamatyti Boriso Volkovo baletu mokyklos mokinių pasirodymą Eaton auditorijoje. Kadangi šio parengimo programoj dalyvavo nemažai lietuvių, tad norėčiau pasidailinti išpūdžiu su LB skaitytojais.

Pirmiausia apie mokyklą ir jos mokytojus. Boris Volkovas, ateivis iš Rusijos po pirmojo pasaulinio karo, buvo tur būt pirmas Toronte (ir visoj Kanadoj) pradėti mokinti vaikus baletu šokių. Jau tur būt apie 30 metų, kaip jis mokina vaikus baletu šokių. Ne vienas jo mokinys yra išgarsėjęs Kanadoj ir tapęs profesionaliu.

Jam padeda Zinaida Orentienė, ateivė po antrojo pasaulinio karo iš Lietuvos. Gabi ir labai pasišventusi baletu mokytoja, choreografė.

Programos pildyme dalyvavo apie 90 atlikėjų, pradedant nuo 7-8 metų amžiaus. Jų tarpe, kiek galima spręsti iš pavardžių, lietuvių buvo sekančiai: Rita Narušytė, Gail Morkytė, Teresa Tabulėnaitė, Betty-Jane Antanavičiūtė, Nijolė Eizinaite ir Siegfridas Stahlkopf (mišri lietuvių - vokiečių šeima). Kaip batome, lietuvių buvo gražus būrys.

Programa susidėjo iš baletu vaizdelių [siveržėlis (Volkovo choreografija, Jay

Crawford muzika), Saulės dvasia (Orentienės choreografija, Debussy muzika), Nakties dvasia (Orentienės choreografija, Debussy muzika), Slavoniškas šokis (Volkovo choreografija, Dvorako muzika), Kasinėjimas (Volkovo choreografija, Guiono muzika, kanadiška tema), Šopiana (Volkovo choreografija) ir Magiška fleita, Volkovo ir Orentienės choreografija, Richardo Drigo muzika, pagal L. I. Ivanovo apsakymą.)

Pirmieji numeriai buvo atlikti pačių mažųjų šokėjų, antruosius atliko jau kiek didesni, ir užsibaigė su Magiška fleita, kurį išpildė vy-

resnieji. Visuose numeriuose buvo po vieną ar du lietuvių. Visi pagal savo amžių atliko savo vaidmenis labai gerai.

Ypatingai gražiai buvo atliktas paskutinis numeris, Magiška fleita, trukęs apie 50 minučių. Pasibaigus šokiui, publika taip plojo, kaip kad atlikėjai būtų buvę profesionalai.

Malonu matyti, kad lietuviai sudaro nemažą procentą baletu mokyklos studentų tarpe. Už tai reikia pagirti jų tėvus, kad jie savo vaikus mokina tokio gražaus meno. Tokiems gabiems mokytojams vadovaujant, galima tikėtis iš jų labai daug.

J. Y.

TARYBINIS SATELITAS SVERIA VIRŠ 5 TONU

MASKVA. — Dr. N. Siskinas sako, kad pastaruoju laiku paleistas tarybinis satelitas sveria virš 5 tonų ir yra 400 kartų didesnis už Jungtinių Valstijų didžiausią satelitą.

Jis sako, kad "oro laive" yra įrengtas automatiškas radio telefonas ir daug kitų prietaisų.

SEOULAS. — Laikraštis "Hankook" rašo, kad 1951 metais Pietinės Korėjos armija išžudė 800 kaimiečių, įtartų turinčius ryšius su liaudiesiais. 400 išžudyti kaimiečiai Kumso-Myon ir kiti 400 šaliniame kaime.

Apie tas žudynes, kol Rhee buvo galyje, niekas negalėjo paskelbti.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagą dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K, Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apsildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto